

EIC Industry Insight

Tourism sector Hotel and Air transport

ภาคท่องเที่ยวส่งสัญญาณดีขึ้นสนับสนุนการฟื้นตัว
ของธุรกิจโรงแรมและธุรกิจการบิน

Contents

บทสรุปผู้บริหาร **หน้า 03**

**สถานการณ์ท่องเที่ยว
และแนวโน้มปี 2022** **หน้า 08**

**สถานการณ์ธุรกิจโรงแรม
และแนวโน้มปี 2022** **หน้า 16**

**สถานการณ์ธุรกิจสายการบิน
และแนวโน้มตลาดในปี 2022** **หน้า 22**

ปัจจัยที่น่าจับตามอง 4 เรื่อง **หน้า 32**

The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner.

Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct.

This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned here in.

Executive Summary

ในปี 2022 นักท่องเที่ยวโดยรวมฟื้นตัวได้ดี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวไทยที่ฟื้นตัวกลับมาใกล้เคียงกับช่วงก่อน COVID-19 ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเร่งตัวจากอุปสงค์คงค้างของการท่องเที่ยว (Pent-up demand) แต่ยังคงใช้เวลาในการฟื้นตัว

- ในปี 2022 นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเริ่มฟื้นตัวดีขึ้นทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทย
 - นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเร่งตัวจาก Pent-up demand ของการท่องเที่ยว โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามายังไทยมีโอกาสเพิ่มสูงกว่าที่คาดว่าจะได้จาก 7.4 ล้านคน เป็นอาจแตะ 10 ล้านคน ซึ่งหลังไทยประกาศเปิดประเทศเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2021 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มเห็นสัญญาณฟื้นตัวที่ดีจากสถานการณ์ COVID-19 โลกที่เริ่มดีขึ้นจากอัตราการฉีดวัคซีนที่สูงขึ้นของโลก จึงทำให้หลายประเทศรวมทั้งไทยทยอยลดมาตรการการเดินทางระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลาง เอเชียใต้ และอาเซียนที่มีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดี
 - นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้นต่อเนื่อง หลังผ่อนคลายมาตรการในช่วงกันยายน 2021 นักท่องเที่ยวไทยเริ่มออกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดส่วนหนึ่งมาจากประชาชนส่วนใหญ่ได้รับวัคซีนกระตุ้นทำให้เกิดความมั่นใจในการท่องเที่ยว รวมถึงมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้คาดว่าปริมาณผู้เยี่ยมชมคนไทยจะอยู่ที่ราว 194 ล้านคน ขณะที่ภาวะเงินเฟ้อและภาวะเศรษฐกิจที่เปราะบางในปัจจุบันอาจส่งผลต่อกำลังซื้อและค่าใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวจึงทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงหรือจังหวัดเมืองรองเพื่อลดค่าใช้จ่าย
- ในระยะข้างหน้า EIC ประเมินว่านักท่องเที่ยวชาวไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่อง ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้น โดยคาดว่านักท่องเที่ยวชาวไทยจะฟื้นตัวกลับไปในช่วงก่อน COVID-19 ได้ในปี 2023 โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีกำลังซื้อบางส่วนจะออกเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศมากขึ้น ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติจะฟื้นตัวได้ดีจากนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักของไทย อย่างนักท่องเที่ยวจีนที่คาดว่าจะกลับมาเดินทางระหว่างประเทศได้ในช่วงปี 2023 เป็นต้นไป และคาดว่านักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับไปเทียบเท่าก่อน COVID-19 ในช่วงปลายปี 2024 ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องต่อการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวไทยที่พึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก

Executive Summary

ในปี 2022 ธุรกิจโรงแรมเริ่มฟื้นตัวดีขึ้นจากรายได้นักท่องเที่ยวไทยเป็นหลัก โดยนักท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับมาใกล้เคียงกับช่วงก่อน COVID-19 ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติยังฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

- ในปี 2022 ธุรกิจโรงแรมมีแนวโน้มเริ่มฟื้นตัวได้มากขึ้นแต่ยังต้องพึ่งพารายได้นักท่องเที่ยวไทยเป็นหลัก
 - จำนวนผู้เข้าพักและอัตราการเข้าพักมีแนวโน้มเติบโตดีขึ้นจาก 1.นักท่องเที่ยวไทยที่มีความมั่นใจในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น จากการปรับ COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่นจึงทำให้คนไทยกลับไปใช้ชีวิตปกติ ประกอบกับภาครัฐได้ออกมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ภาวะเงินเฟ้ออาจส่งผลต่อกำลังซื้อและค่าใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวจึงทำให้นักท่องเที่ยวไทยเลือกท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงหรือจังหวัดเมืองรองเพื่อลดค่าใช้จ่าย 2.นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเร่งตัวจาก Pent-up demand ของการท่องเที่ยว สอดคล้องกับการลดมาตรการการเดินทางระหว่างประเทศในหลายประเทศรวมทั้งไทย โดยในช่วงครึ่งปีหลังจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีโอกาสแตะ 8 ล้านคนจากการเข้ามาของนักท่องเที่ยวอาเซียน เอเชียใต้ และตะวันออกกลางเป็นหลัก
 - ราคาที่พักเฉลี่ยมีแนวโน้มปรับขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ยังใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการแข่งขัน โดยการจัดโปรโมชั่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและการกำหนดราคา ที่สอดคล้องกับกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน
- อย่างไรก็ดี ธุรกิจโรงแรมที่พึ่งพารายได้นักท่องเที่ยวไทยเป็นหลักมีแนวโน้มฟื้นตัวได้เร็วแต่ยังต้องเผชิญความท้าทายจาก 1.ต้นทุนการดำเนินงานที่สูงขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เริ่มเข้ามามากขึ้นหลังปิดบริการบางส่วนในช่วง COVID-19 และปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคบริการ 2.นักท่องเที่ยวไทยที่มีกำลังซื้อบางส่วนเริ่มเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้นจากการผ่อนคลายมาตรการการเดินทางในหลายประเทศและ 3.การแข่งขันที่สูงขึ้นในธุรกิจโรงแรมจากการลดราคาห้องพักของโรงแรมในระดับ 4-5 ดาว เพื่อให้นักท่องเที่ยวไทยได้เข้าถึงมากขึ้น รวมถึงการแข่งขันจากโรงแรมที่เคยปิดบริการชั่วคราวหรือเปิดบริการบางส่วนในช่วง COVID-19 ที่เริ่มกลับมาให้บริการมากขึ้น
- ในระยะข้างหน้า EIC ประเมินว่าธุรกิจโรงแรมมีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่พึ่งพารายได้นักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นหลัก โดยเป็นผลจากนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักของไทยอย่างนักท่องเที่ยวจีนคาดว่าจะกลับมาเดินทางระหว่างประเทศได้ในช่วงปี 2023 เป็นต้นไป แต่อาจต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว ซึ่งคาดว่านักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับไปเทียบเท่าก่อน COVID-19 ได้ในช่วงปลายปี 2024 ส่งผลให้ระยะเวลาการฟื้นตัวของธุรกิจโรงแรมโดยรวมของไทยมีแนวโน้มสอดคล้องกับการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

Executive Summary

ภาพรวมอุตสาหกรรมการบินในปี 2022 จะเริ่มทยอยฟื้นตัวจากที่หดตัวรุนแรงในช่วงวิกฤต COVID-19 ปี 2020-2021 ตามการผ่อนคลายการเดินทางทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งกระตุ้นให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะจากอุปสงค์คงค้าง (Pent-up demand)

- ในปี 2022 รายได้ธุรกิจสายการบินสัญชาติไทยมีแนวโน้มเริ่มฟื้นตัวและคาดว่าจะมีมูลค่าราว 1.2-1.3 แสนล้านบาท ซึ่งคิดเป็นราว 40% ของรายได้ธุรกิจในปี 2019 โดยเป็นผลจาก
 - รายได้ขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางระหว่างประเทศที่เร่งตัวขึ้นและมีมูลค่าราว 5-6 หมื่นล้านบาท จาก Pent-up demand ของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากฝั่งอาเซียนและเอเชียที่มีการเปิดเส้นทางบินใหม่และการเพิ่มความถี่เที่ยวบินอย่างต่อเนื่อง ยิ่งไปกว่านั้น ปริมาณนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปต่างประเทศก็คาดว่าจะฟื้นตัวเช่นเดียวกัน โดยผลสำรวจของ EIC พบว่าในอีก 6 เดือนข้างหน้า นักท่องเที่ยวไทย 65% วางแผนเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง อีกทั้งหลายประเทศยินยอมได้เปิดให้เดินทางเข้าแบบไม่กักตัวแล้ว นอกจากนี้ สล็อตตารางบินในหลายสนามบินของไทยในช่วงฤดูหนาวปี 2022 (ต.ค. 22-มี.ค. 23) มีการจองล่วงหน้าจนเกือบเต็มแล้ว
 - รายได้ขนส่งผู้โดยสารเส้นทางในประเทศและอื่น ๆ ที่ฟื้นตัวต่อเนื่องและมีมูลค่าราว 5 หมื่นล้านบาท จากการผ่อนคลายมาตรการในประเทศและการปรับ COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่นประกอบกับมาตรการสนับสนุนการท่องเที่ยวของภาครัฐ โดยเฉพาะการสนับสนุนค่าที่พักและค่าตัวเครื่องบิน จึงช่วยกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทยเพิ่มขึ้น อีกทั้ง การเร่งตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาไทยจะยิ่งช่วยสนับสนุนให้การเดินทางภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น
 - รายได้ขนส่งสินค้าที่เติบโตต่อเนื่องจนมีมูลค่าราว 2 หมื่นล้านบาท จากในช่วงวิกฤต COVID-19 ที่ผ่านมา หลายสายการบินได้ปรับตัวโดยการให้บริการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งอัตราค่าบริการขนส่งทางอากาศยังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2019
- อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมการบินยังเผชิญความท้าทายในหลายประการที่จะสร้างความเสี่ยงต่อภาวะทางการเงินที่ค่อนข้างเปราะบาง ได้แก่ 1.ภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่เร่งตัวขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มสูงขึ้น ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง อัตราดอกเบี้ยขาขึ้น และอัตราเงินเฟ้อที่เร่งตัวขึ้น ซึ่งจะกระทบทั้งกำลังซื้อของผู้บริโภคทั้งในด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปและค่าโดยสาร 2.การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวจีนที่ใช้เวลาค่อนข้างนาน 3.การฟื้นตัวของขีดความสามารถในการดำเนินการด้านการบิน 4.ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ และ 5.การแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจสายการบิน อย่างไรก็ตาม หลายสายการบินได้เตรียมความพร้อมในระดับหนึ่งเนื่องจากในช่วงที่ผ่านมาได้ปรับตัวและลดต้นทุนไปค่อนข้างมากแล้ว ทั้งค่าเช่าเครื่องบิน ค่าใช้จ่ายพนักงาน การปรับโครงสร้างหนี้
- ในระยะข้างหน้า EIC ประเมินว่ารายได้ธุรกิจสายการบินสัญชาติไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับมามีมูลค่าในระดับเดียวกับปี 2019 ได้ในปี 2025 เป็นต้นไป โดยรายได้ในเส้นทางในประเทศจะฟื้นตัวก่อนในปี 2023-2024 จากนั้นรายได้ในเส้นทางระหว่างประเทศจะฟื้นตัวตามมา แต่มีปัจจัยเสี่ยงในหลายประการ เช่น การปรับลดและเพิ่ม Capacity ของสายการบิน, แผนการฟื้นฟูกิจการของสายการบินสัญชาติไทย, การขยายส่วนแบ่งตลาดปริมาณผู้โดยสารของสายการบิน Low-cost ซึ่งมีค่าโดยสารต่ำกว่า และการแข่งขันจากสายการบินจากต่างประเทศ เป็นต้น

Executive Summary

ความท้าทายของภาคการท่องเที่ยว

- โครงสร้างนักท่องเที่ยวที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้งสัญชาติและ Generations ส่งผลต่อเทรนด์ความต้องการด้านบริการในอนาคต
- การเดินทางเพื่อทำธุรกิจที่มีแนวโน้มฟื้นตัวค่อนข้างช้า จากสถานการณ์ COVID-19 ที่ทำให้วิถีการทำงานและการทำธุรกิจเปลี่ยนไปสู่การประชุมทางออนไลน์มากขึ้น
- การเข้าสู่ Net zero emission 2050
 - ธุรกิจโรงแรมทั่วโลกตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการลดปริมาณการปล่อย Carbon emissions ในระดับนโยบายสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น
 - หลายสายการบินเริ่มวางแผนและทดลองใช้น้ำมันอากาศยานแบบยั่งยืน (SAF) แล้วเพื่อบรรลุเป้าหมาย Net zero 2050
- Digital transformation ในภาคการท่องเที่ยว
 - ธุรกิจโรงแรมเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น เช่น การนำหุ่นยนต์มาใช้ในการบริการ Room service และ Front desk เพื่อเปิดประสบการณ์ใหม่ให้ผู้เข้าพัก รวมถึงการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อสร้างประสบการณ์เฉพาะบุคคล และสามารถแนะนำบริการที่แปลกใหม่เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าพัก
 - สำหรับอุตสาหกรรมการบิน สายการบินสามารถนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น AI, Machine learning, Augmented reality และ Virtual reality มาปรับใช้เพื่อยกระดับการให้บริการควบคู่ไปกับการช่วยสร้างรายได้และบริหารจัดการต้นทุนด้วย อีกทั้ง การยกระดับสนามบินสู่ Smart airport จากการใช้ระบบอัตโนมัติในด้านต่าง ๆ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการปริมาณผู้โดยสารให้รวดเร็วมากขึ้นและลดความแออัดภายในสนามบิน

Executive Summary

Implication ต่อผู้ประกอบการโรงแรม

- **การกระจายความเสี่ยงและหาช่องทางเพิ่มรายได้** โดยลดการพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแล้วพิจารณานักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่เพิ่มเติม รวมถึงการเพิ่มรายได้จากการใช้ประโยชน์สูงสุดของพื้นที่และปรับเปลี่ยนบริการที่เป็นรายได้เสริมให้เป็นธุรกิจหลัก เช่น การจัดงานตามเทศกาลและงานที่ร่วมมือกับท้องถิ่น การบริการอาหารและเครื่องดื่ม หรือการบริการ laundry
- **การสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว** โดยการยกระดับการบริการที่หลากหลายเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มวัย เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น การเสนอบริการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่อย่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- **การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสและมูลค่าทางธุรกิจ** เช่น การร่วมมือกับธุรกิจด้านสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ และการร่วมมือกับผู้พัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อให้ลูกค้าได้เข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น

Implication ต่อผู้ประกอบการสายการบิน

- **การปรับตัวเพื่อตอบสนองพฤติกรรมผู้โดยสารที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิกฤต COVID-19 และจากกลุ่มผู้เดินทางใหม่** เช่น การพัฒนาระบบการเดินทางแบบไร้สัมผัส การปรับรูปแบบการให้บริการและโครงสร้างราคาให้เหมาะกับผู้โดยสารที่เดินทางเพื่อท่องเที่ยวเนื่องจากผู้โดยสารที่เดินทางเพื่อธุรกิจลดลง และการเสนอ Personalized Experience ในการเดินทาง
- **การมุ่งเน้นพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินการและลดต้นทุน** เช่น การบริหารจัดการปริมาณเที่ยวบิน ฝูงบิน และเส้นทางบินให้เหมาะสมกับสภาพตลาด การเร่งจองสล็อตการบินใหม่ที่ว่างจากช่วง COVID-19 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการดำเนินการและพยากรณ์อนาคต และการใช้เครื่องบินรุ่นใหม่ที่มีประหยัดพลังงานมากขึ้นและบินได้ระยะทางไกลขึ้น
- **เทรนด์ De-Carbonisation และการสร้างความยั่งยืน** เพื่อสนับสนุนเป้าหมายของอุตสาหกรรมในการเป็น Net Zero Emission ภายในปี 2050 และตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้โดยสารในปัจจุบันที่รักษ์สิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ท่องเที่ยว และแนวโน้มปี 2022

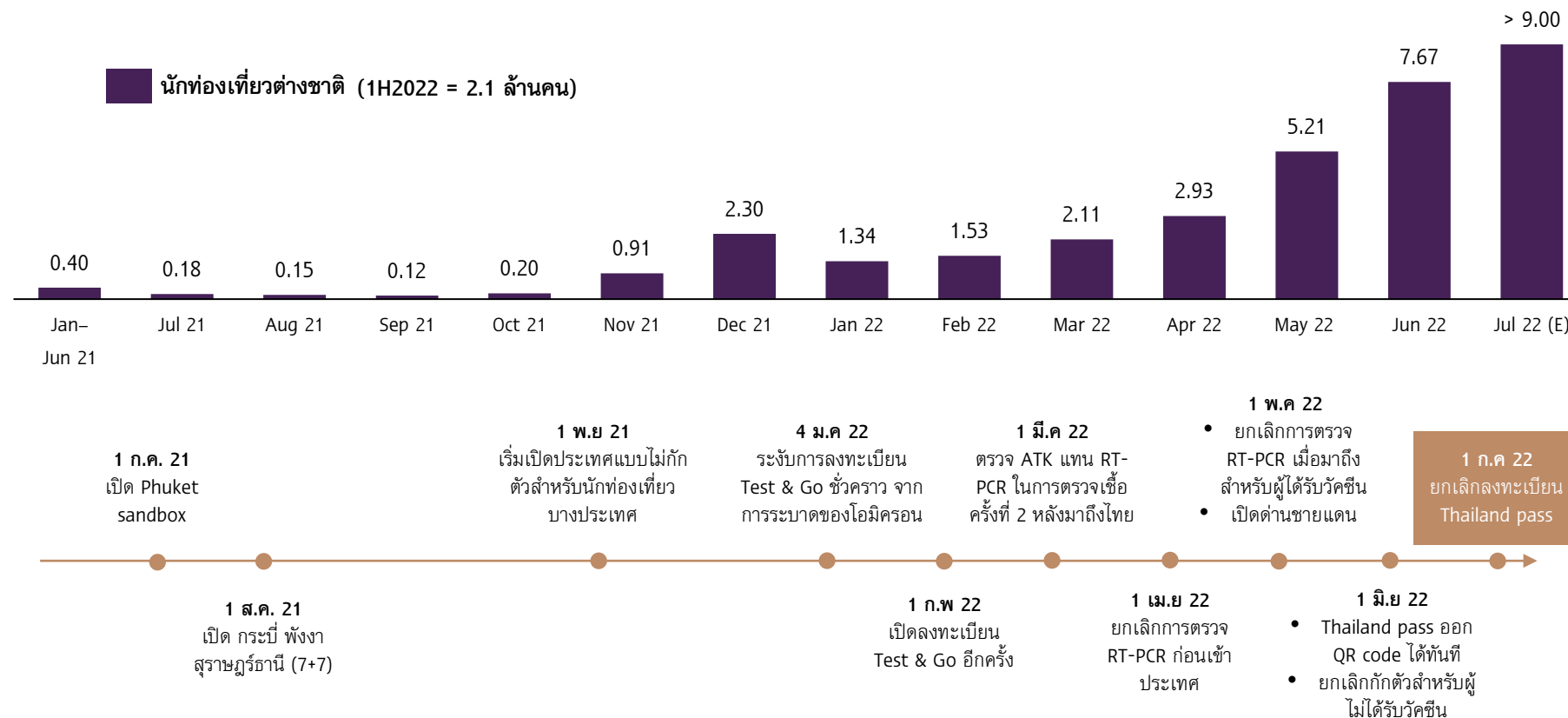
การประกาศเปิดประเทศของไทยในเดือนพฤศจิกายน 2021 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไทยต่อเนื่องและในปี 2022 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีโอกาสเพิ่มสูงกว่าที่คาดไว้จาก 7.4 ล้านคน เป็นอาจแตะ 10 ล้านคน สอดคล้องกับการลดมาตรการเดินทางระหว่างประเทศในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งไทย ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีสัญญาณฟื้นตัวที่ดีจากการกลับไปใช้ชีวิตปกติประกอบกับมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อและภาวะเศรษฐกิจที่ยังมีความเปราะบาง

หลังไทยประกาศเปิดประเทศในเดือนพฤศจิกายน 2021 เริ่มเห็นสัญญาณฟื้นตัวที่ดีของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในโลก ที่ผ่อนคลายประกอบกับหลายประเทศรวมทั้งไทยได้ทยอยลดมาตรการเดินทางอย่างต่อเนื่อง

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและมาตรการการเดินทางเข้าไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

หน่วย : แสนคน

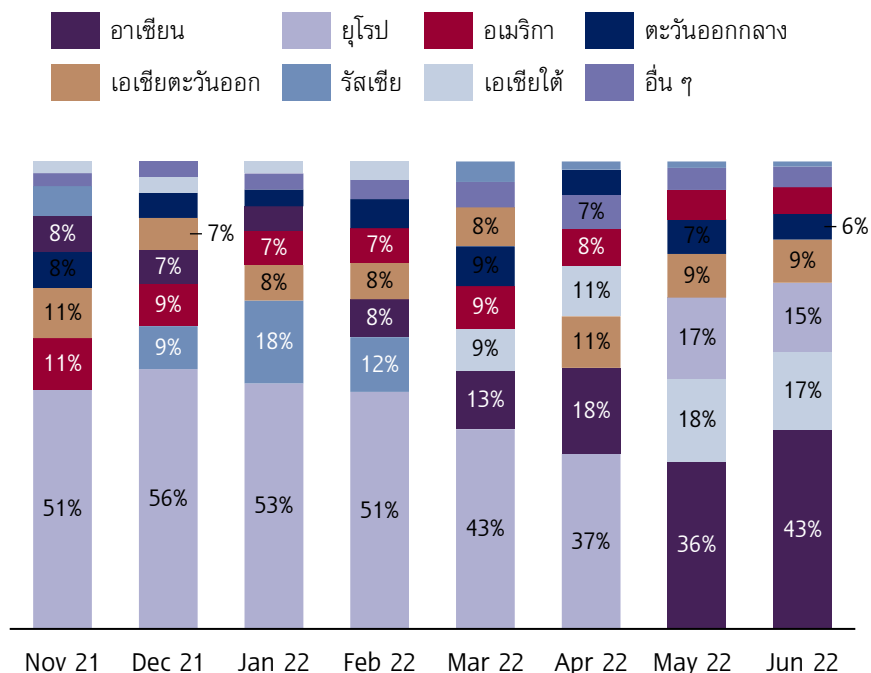
นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไทยประกาศเปิดประเทศแต่ชะลอตัวลงเล็กน้อยในช่วงสายพันธุ์โอไมครอนระบาด ซึ่งปัจจัยหลักที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ได้แก่

- สถานการณ์ COVID-19 ของโลกและไทยเริ่มผ่อนคลาย จากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่และจำนวนผู้เสียชีวิตลดลง รวมถึงอัตราผู้ได้รับวัคซีนกระตุ้นที่สูงขึ้น
- หลายประเทศประกาศเปิดประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียนที่เริ่มเปิดประเทศให้คนในประเทศได้เดินทางออกนอกประเทศโดยไม่มีเงื่อนไขการกักตัวเมื่อกลับเข้าประเทศ
- ไทยทยอยลดมาตรการเดินทางเข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยภาครัฐประกาศยกเลิกการลงทะเบียน Thailand pass ในวันที่ 1 ก.ค. 2022

สัดส่วนนักท่องเที่ยวอาเซียนที่เดินทางเข้าไทยเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่นักท่องเที่ยวจากตะวันออกกลางและเอเชียใต้มีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากอินเดีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักในช่วงก่อนเกิด COVID-19

สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทย

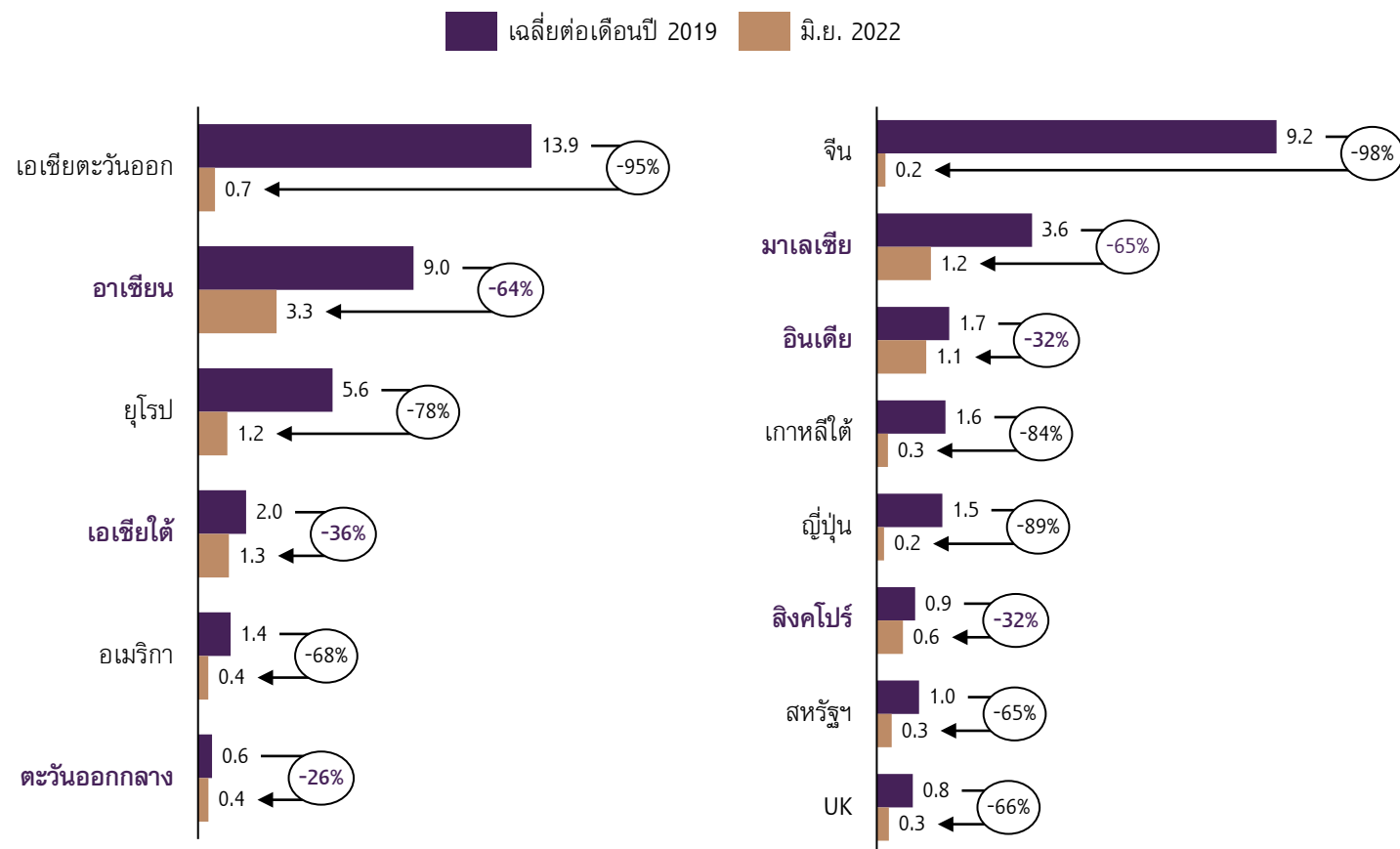
หน่วย : %

สัดส่วนนักท่องเที่ยวอาเซียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดและเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติหลักที่เดินทางมาไทย โดย 5 อันดับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไทยสูงสุดในเดือนมิถุนายน 2022 ได้แก่ มาเลเซีย (16%), อินเดีย (15%), สิงคโปร์ (8%), เวียดนาม (5%) และสหรัฐฯ (4%)

การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทย

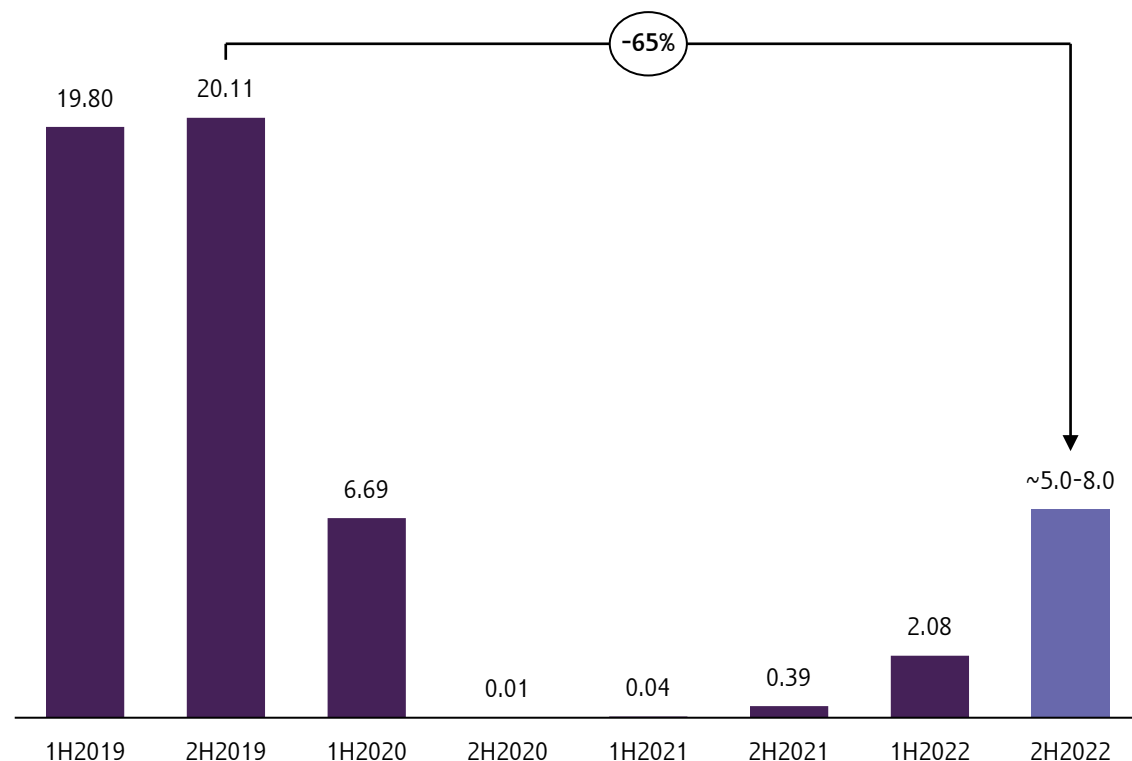
หน่วย : แสนคน

นักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงครึ่งปีหลังมีแนวโน้มเร่งตัวจากความต้องการเดินทางที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการลดมาตรการการเดินทางระหว่างประเทศในหลายประเทศ แม้จะมีแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อ

ประมาณการนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทย

หน่วย : ล้านคน

นักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2022 มีโอกาสสูงกว่าที่เคยคาดไว้
ที่ 7.4 ล้านคน เป็นอาทิ: 10 ล้านคน

นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเร่งตัวจาก

- ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นจากอุปสงค์ค้าง (Pent-up demand)
- การทยอยลดมาตรการเดินทางระหว่างประเทศในหลายประเทศ
- การลดมาตรการการเดินทางเข้าประเทศของไทย

ในปี 2023 นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัดจาก

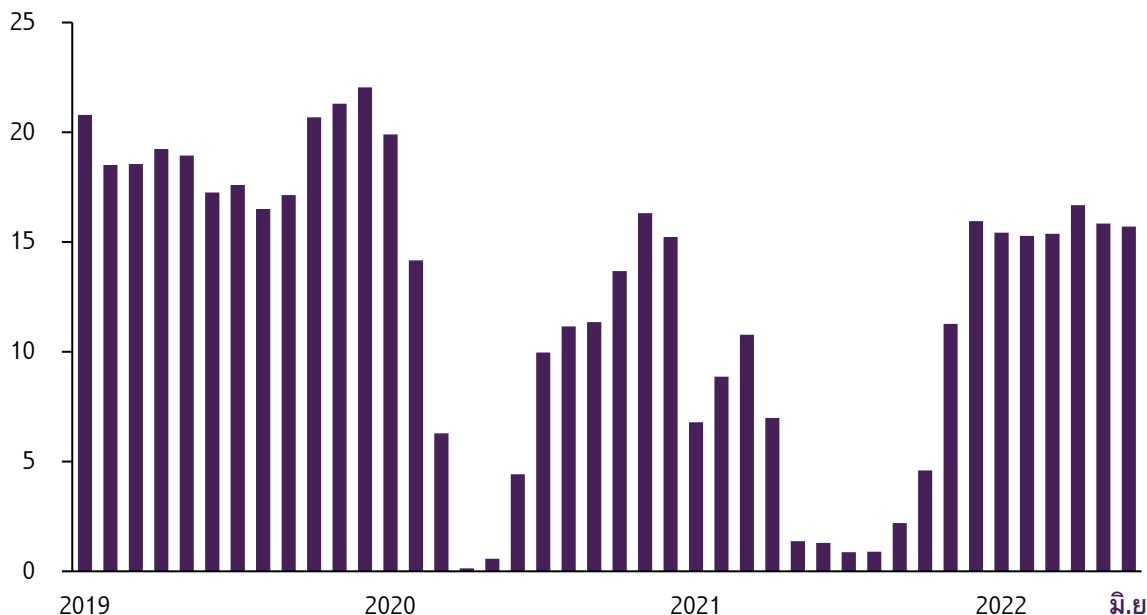
- นักท่องเที่ยวจีนมีแนวโน้มกลับมาเดินทางระหว่างประเทศ โดยคาดว่าจะรัฐบาลจีนจะเริ่มทยอยผ่อนคลายนโยบาย Zero-covid ในช่วงปลายปี 2022 และปลดล็อกการเดินทางอย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2023
- ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวที่ยังอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวทั่วโลกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้นแม้จะอยู่ในสถานการณ์ภาวะเงินเฟ้อ

และคาดว่านักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับไปเทียบเท่าก่อน COVID-19 ในช่วงปลายปี 2024

สำหรับการท่องเที่ยวภายในประเทศ สถานการณ์ COVID-19 ที่เริ่มผ่อนคลายและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐส่งผลให้คนไทยออกมาเที่ยวในประเทศมากขึ้น ขณะที่รายได้จากคนไทยเที่ยวไทยยังฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปท่ามกลางแรงกดดันจากภาวะเศรษฐกิจ

จำนวนผู้เยี่ยมเยือนคนไทย

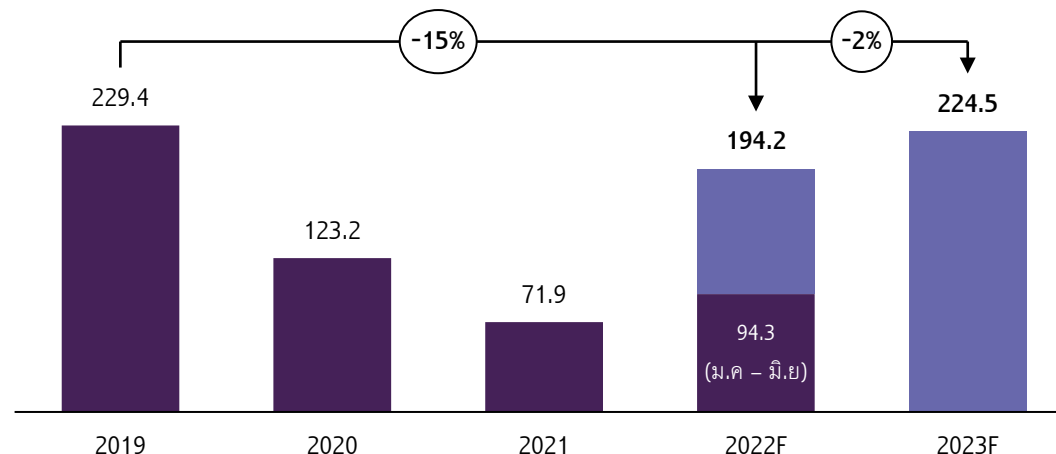
หน่วย : ล้านคน

หลังผ่อนคลายมาตรการในช่วงกันยายน 2021 นักท่องเที่ยวไทยเริ่มออกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนหนึ่งมาจากประชาชนส่วนใหญ่ได้รับวัคซีนทำให้สถานการณ์ COVID-19 ในประเทศผ่อนคลายลง รวมถึงมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวของภาครัฐที่ออกมาอย่างต่อเนื่อง

ประมาณการผู้เยี่ยมเยือนคนไทย

หน่วย : ล้านคน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการฟื้นตัวของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนคนไทยปี 2022

การก้าวเข้าสู่ Endemic ทำให้ประชาชนกลับไปใช้ชีวิตปกติมากขึ้น

- + นักท่องเที่ยวไทยมีความมั่นใจในการเดินทางจากการได้รับวัคซีนกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง
- + การขยายมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในโครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 4
- เวลาในการท่องเที่ยวลดลงจากการกลับไปทำงานที่ออฟฟิศและเรียนที่สถานศึกษา
- นักท่องเที่ยวไทยที่มีกำลังซื้อบางส่วนเริ่มเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศจากการผ่อนคลายมาตรการการเดินทาง

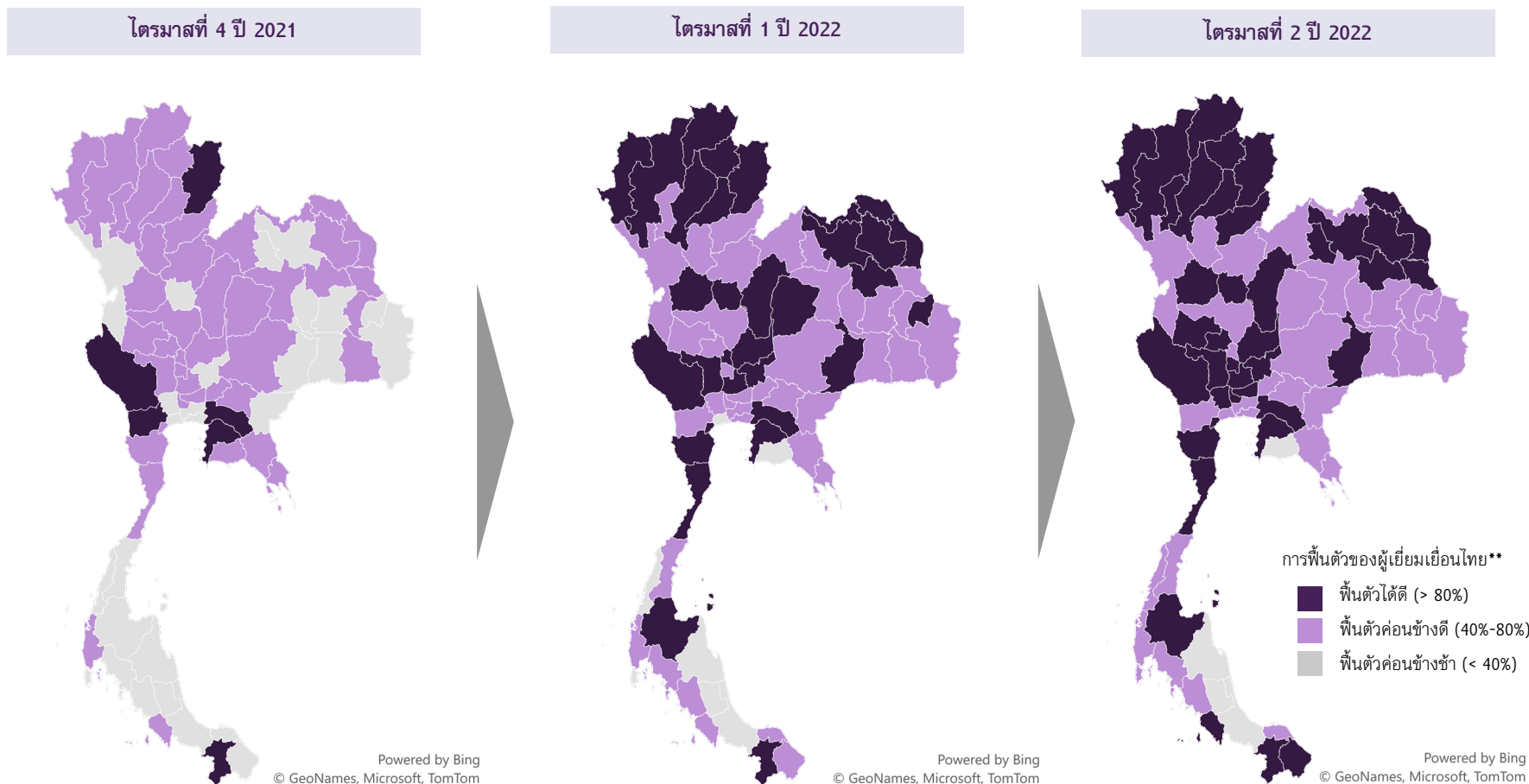
ภาวะเงินเฟ้อและราคาน้ำมันแพงส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภค

- นักท่องเที่ยวไทยบางส่วนมีแนวโน้มชะลอการเดินทางท่องเที่ยวจากค่าใช้จ่ายในด้านการท่องเที่ยวที่สูงขึ้นหรือหันมาท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงเพื่อลดค่าใช้จ่าย

จำนวนนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดใกล้กรุงเทพฯ และจังหวัดเมืองรองทางภาคเหนือฟื้นตัวได้ดีจาก Pent-up demand ของคนกรุงเทพฯ ที่มีกำลังซื้อ อีกทั้ง ยังหลีกเลี่ยงเมืองใหญ่เพราะมีความกังวลด้านสุขอนามัยและต้องการท่องเที่ยวในงบประมาณที่ไม่สูง

การฟื้นตัวของผู้เยี่ยมเยือนไทยรายจังหวัด*

หน่วย : % เทียบกับปี 2019

จังหวัดที่นักท่องเที่ยวไทยฟื้นตัวได้เร็วส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ และจังหวัดเมืองรอง โดยเหตุผลหลักที่ทำให้จังหวัดเหล่านี้มีการฟื้นตัวได้เร็ว ได้แก่

- **Pent-up demand** ของคนกรุงเทพฯ ที่เริ่มท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงก่อน โดยคนกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงและมีอัตราการฉีดวัคซีนสูง จึงเป็นกลุ่มแรก ๆ ที่ออกมาท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยวระยะใกล้ที่สะดวกในการเดินทางโดยรถส่วนตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ขนส่งสาธารณะ
- การหลีกเลี่ยงจังหวัดที่มีคนพลุกพล่าน เนื่องจากยังมีความกังวลด้านสุขอนามัย อีกทั้ง จังหวัดเล็ก ๆ ยังเป็นจังหวัดที่มีสถานการณ์การระบาดที่อยู่ในระดับต่ำ
- ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่ไม่สูงมากนัก โดยนักท่องเที่ยวยังต้องเผชิญกับภาวะเศรษฐกิจที่มีความเปราะบาง อีกทั้ง ยังถูกซ้ำเติมด้วยภาวะเงินเฟ้อ

ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคโดย EIC พบว่าการเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศของชาวไทยใน 6 เดือนข้างหน้า มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะท่องเที่ยวต่างประเทศซึ่งนักท่องเที่ยวกว่า 65% มีแผนเดินทางมากกว่า 1 ครั้ง

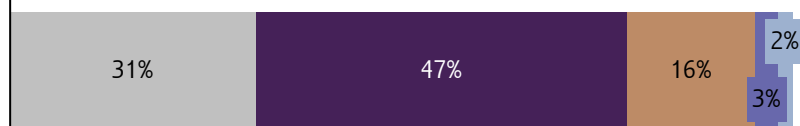
ผลสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคในด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเดือนกรกฎาคม 2022 โดย EIC*

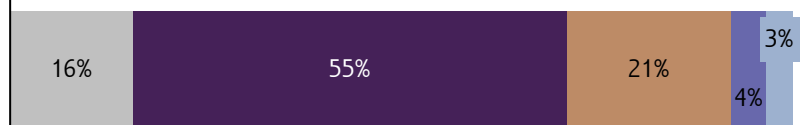
แนวโน้มการท่องเที่ยวภายในประเทศ

0 ครั้ง 1-2 ครั้ง 3-5 ครั้ง 6-10 ครั้ง มากกว่า 10 ครั้ง

จำนวนครั้ง
ของการท่องเที่ยว
ใน 6 เดือนที่ผ่านมา

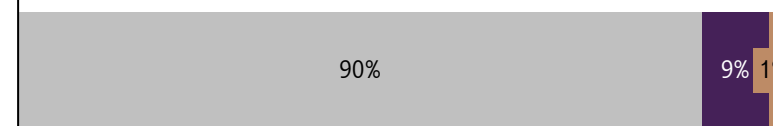
จำนวนครั้งที่
วางแผนท่องเที่ยว
ใน 6 เดือนข้างหน้า

แนวโน้มการท่องเที่ยวต่างประเทศ

0 ครั้ง 1-2 ครั้ง 3-5 ครั้ง 6-10 ครั้ง มากกว่า 10 ครั้ง

จำนวนครั้ง
ของการท่องเที่ยว
ใน 6 เดือนที่ผ่านมา

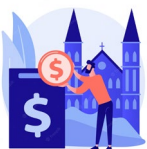
จำนวนครั้งที่
วางแผนท่องเที่ยว
ใน 6 เดือนข้างหน้า

โดยเฉพาะประเทศในเอเชียตะวันออกและอาเซียนเป็นหลัก

ปัจจัยทางด้านราคายังมีผลต่อการตัดสินใจในการท่องเที่ยวในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย ขณะที่เทรนด์การท่องเที่ยวเน้นการพักผ่อนและใกล้ชิดธรรมชาติ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีนัยสำคัญ

ผลสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคในด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเดือนกรกฎาคม 2022 โดย EIC

ปัจจัยทางด้านราคายังคงเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ยังเปราะบางประกอบกับสถานการณ์เงินเฟ้อที่มีผลต่องบประมาณการท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่คนไทยนิยมท่องเที่ยวกับครอบครัว (53%) เป็นหลัก ตามด้วยการท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน (20%) และคู่รัก (19%)

นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกพักในโรงแรมระดับ 4-5 ดาว (31%) ตามมาด้วยโรงแรมระดับ 2-3 ดาว (29%) ส่วนหนึ่งเนื่องจากความเชื่อมั่นในมาตรฐานด้านสุขอนามัย รวมถึงราคาที่พักที่ลดลงมาสอดคล้องกับกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวไทย

5 รูปแบบที่พักที่นักท่องเที่ยวไทยสนใจ

ใกล้ชิดธรรมชาติ (64%)

เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (33%)

มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย (32%)

มีสไตล์การตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์ (28%)

มีบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะบุคคล (25%)

5 กิจกรรมหลักในการท่องเที่ยว

พักผ่อน (72%)

ทำบุญ สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (55%)

สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ ทะเล สวนสัตว์ (50%)

ร้านอาหาร ร้านกาแฟ (41%)

เที่ยวเชิงวัฒนธรรม (34%)

สถานการณ์ธุรกิจโรงแรม และแนวโน้มปี 2022

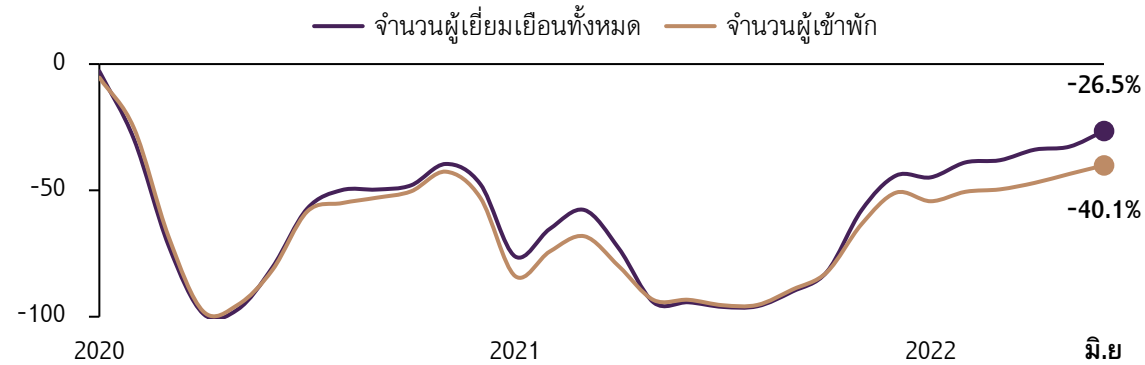
ธุรกิจโรงแรมมีสัญญาณฟื้นตัวที่ดีจากอัตราการเข้าพักที่มีแนวโน้มเติบโตดีขึ้นจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เร่งตัวขึ้น แต่ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่มากนักเมื่อเทียบกับในช่วงก่อนการเกิด COVID-19 จึงทำให้อัตราการเข้าพักของธุรกิจโรงแรมที่พึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในสัดส่วนที่สูงมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ตาม ธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ยังคงใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงที่นักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ระหว่างการฟื้นตัวจึงทำให้การปรับขึ้นราคาที่พักอาจทำได้ยาก

จำนวนผู้เข้าพักและอัตราการเข้าพักมีแนวโน้มเติบโตดีขึ้น แต่ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่สูงมากนักในปีนี้ จึงทำให้จำนวนผู้เข้าพักและอัตราการเข้าพัก ยังต้องใช้เวลาในการฟื้นตัวให้กลับไปเท่าช่วงก่อน COVID-19

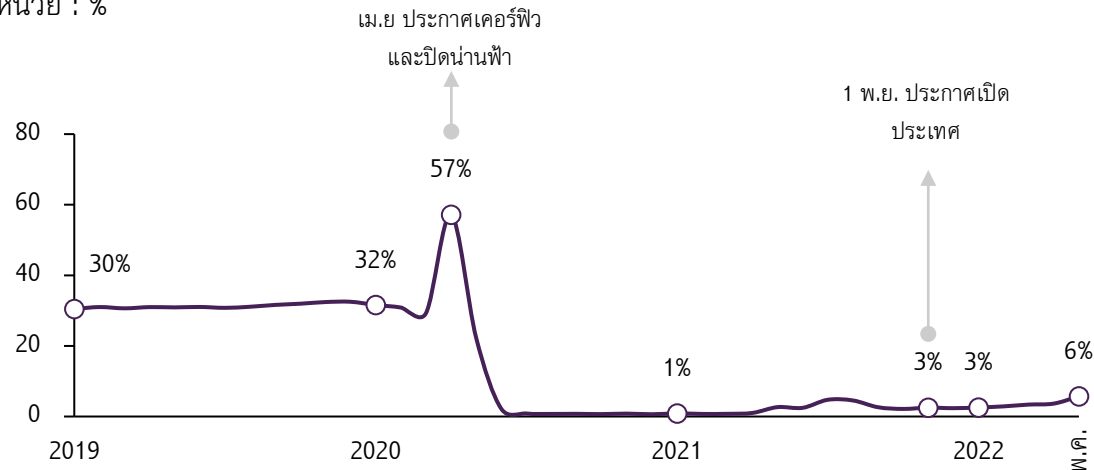
การฟื้นตัวของผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมดและผู้เข้าพัก

หน่วย : % เทียบกับปี 2019

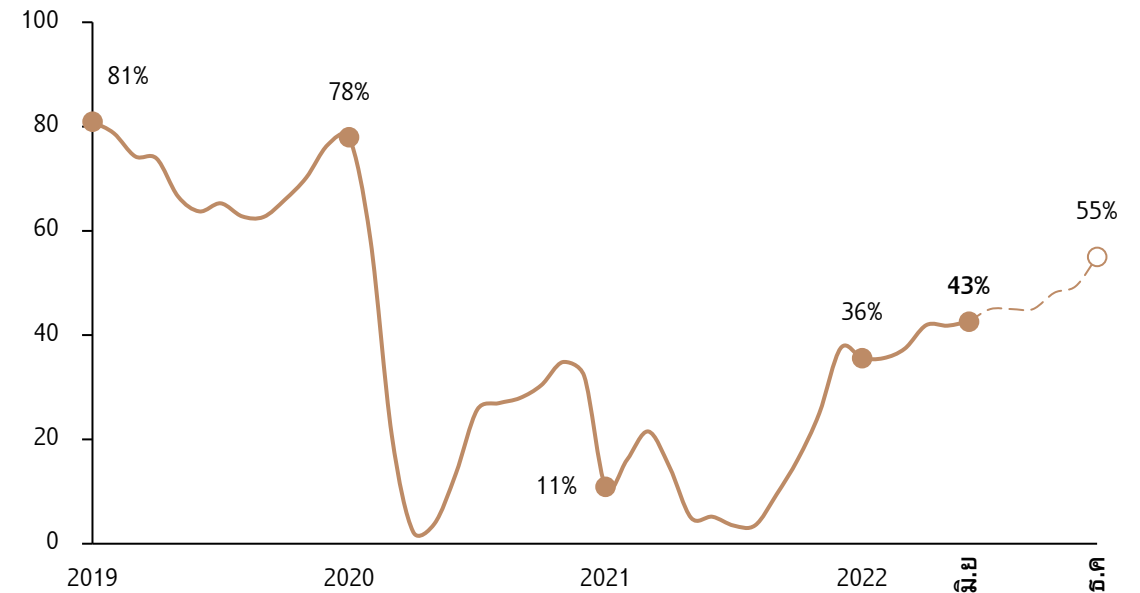
สัดส่วนผู้เข้าพักที่เป็นชาวต่างชาติ

หน่วย : %

อัตราการเข้าพักทั่วประเทศ

หน่วย : % ของอุปทานห้องพักทั้งหมด

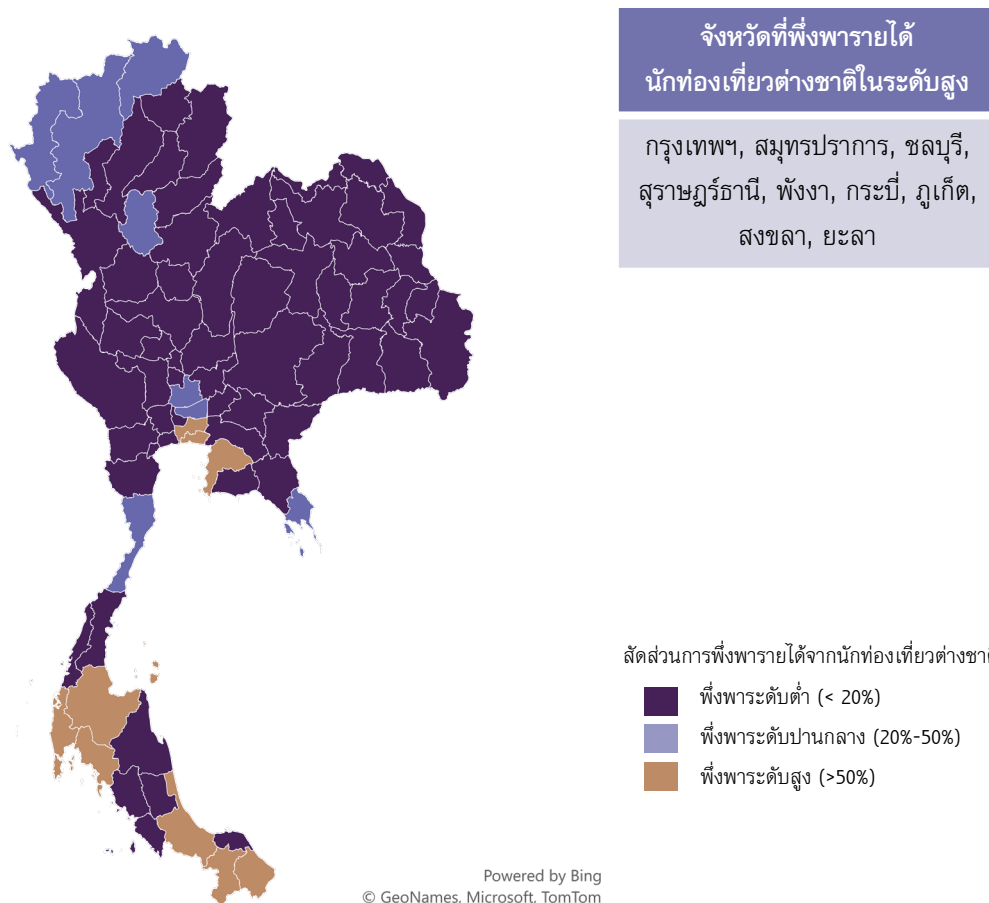

- จำนวนผู้เข้าพักมีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดีจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เร่งตัวขึ้นในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2022 ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องให้อัตราการเข้าพักฟื้นตัวในทิศทางเดียวกัน
- ในปี 2023 คาดว่าอัตราการเข้าพักจะฟื้นตัวดีต่อเนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เริ่มเข้ามาท่องเที่ยวในไทย

อัตราการเข้าพักของธุรกิจโรงแรมในจังหวัดที่พึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในระดับสูงส่วนใหญ่มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

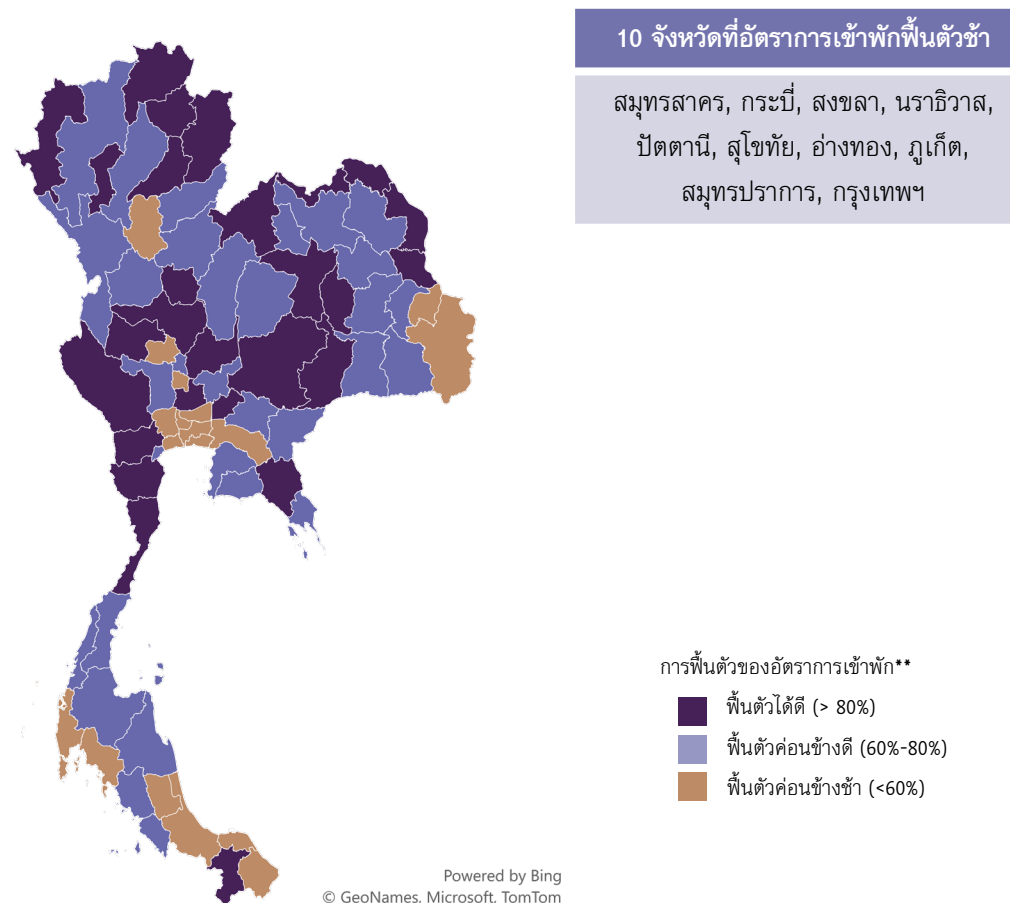
สัดส่วนการพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติปี 2019

หน่วย : %

การฟื้นตัวของอัตราการเข้าพัก

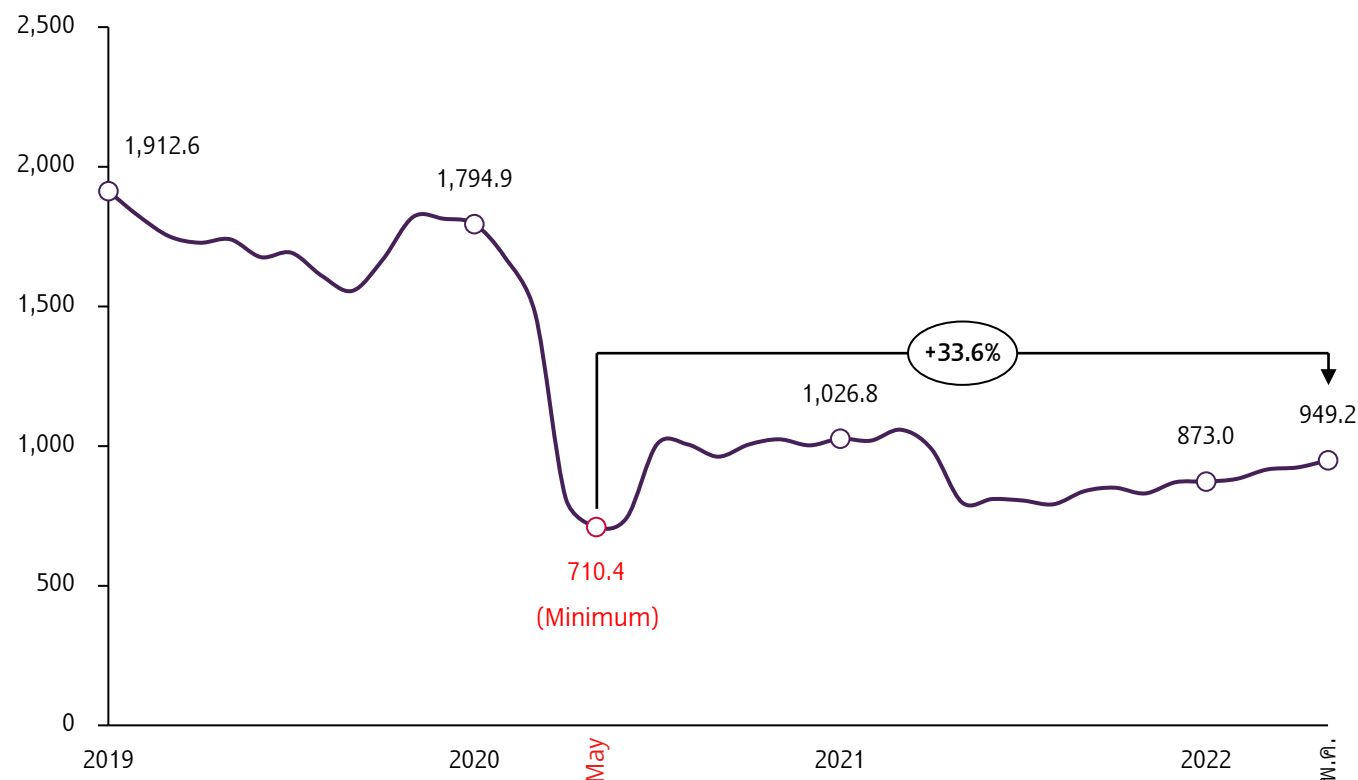
หน่วย : %

ธุรกิจโรงแรมยังคงใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการแข่งขันและดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักในช่วงที่นักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ระหว่างการฟื้นตัวส่งผลให้ราคาที่พักเฉลี่ยในปี 2022-2023 ยังปรับราคาสูงขึ้นได้ไม่มากนัก

ราคาที่พักเฉลี่ยของทั้งประเทศ

หน่วย : บาทต่อห้อง

ราคาห้องพักที่ขายฟื้นตัวได้ดีจากจุดต่ำสุดในช่วงเดือนพฤษภาคม 2020 แต่การฟื้นตัวยังห่างไกลจากช่วงก่อน COVID-19 ซึ่งราคาขายที่ยังอยู่ในระดับต่ำเกิดจาก

การจัดโปรโมชั่นของธุรกิจโรงแรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึงการกำหนดราคาที่เหมาะสมสอดคล้องกับกำลังซื้อของนักท่องเที่ยวด้วยภาวะเศรษฐกิจที่ยังเปราะบาง

การลดราคาห้องพักของโรงแรมในระดับ 4-5 ดาว เพื่อให้นักท่องเที่ยวไทยได้เข้าถึงมากขึ้นในช่วงที่นักท่องเที่ยวต่างชาติยังไม่เข้ามามากนัก

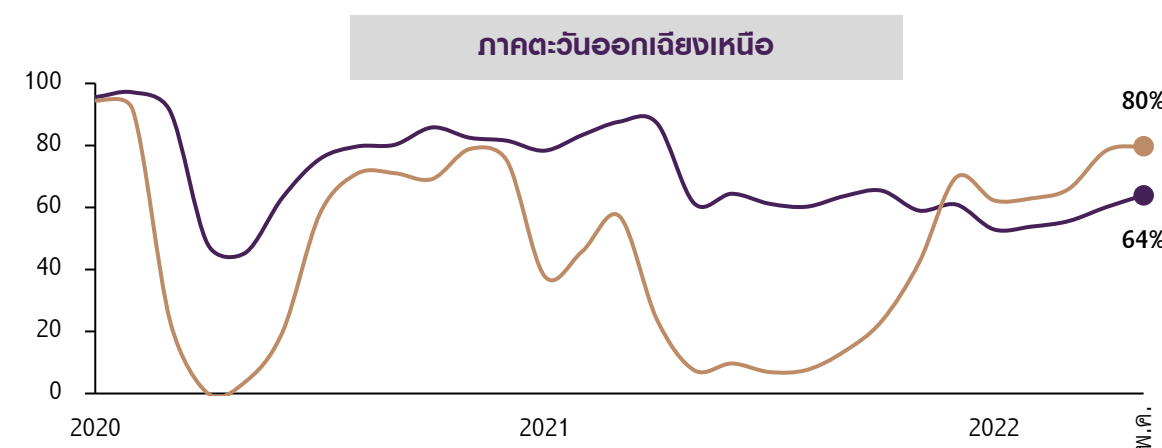
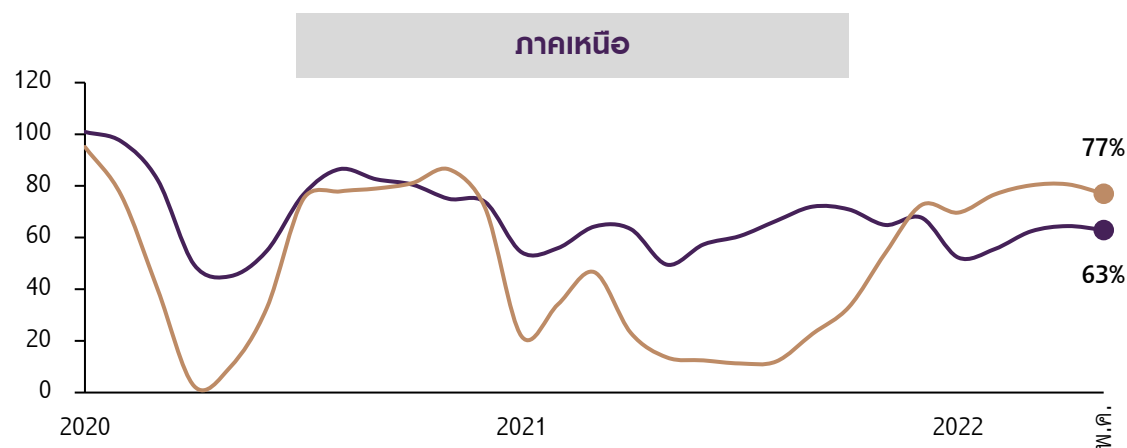
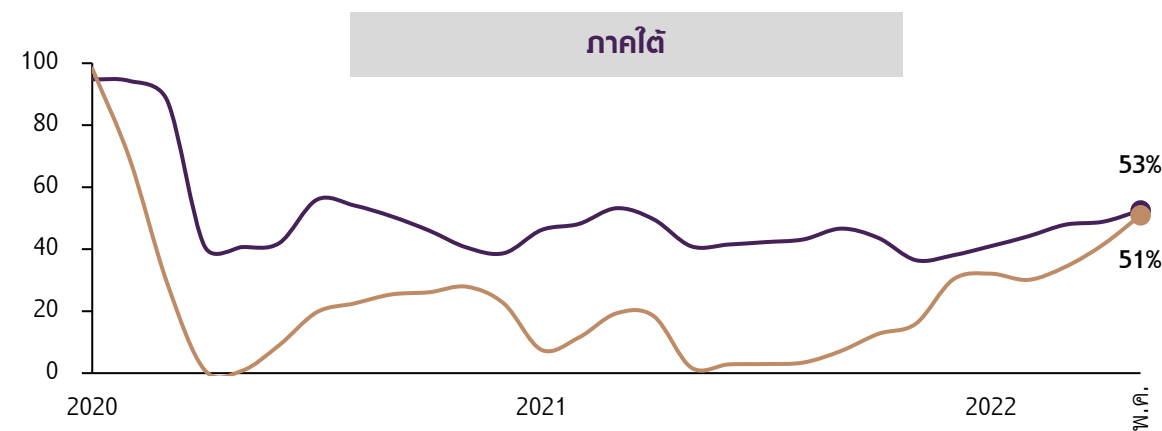
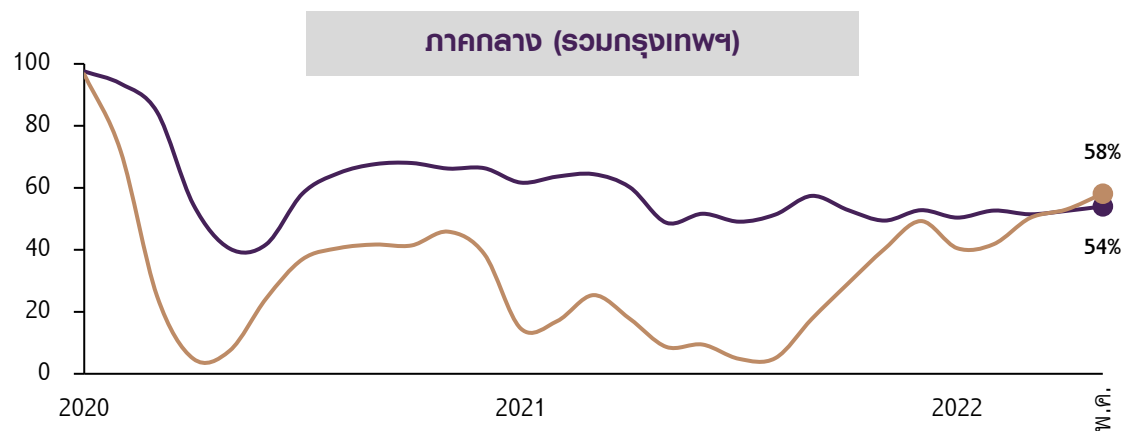
การแข่งขันที่สูงขึ้นจากโรงแรมที่เคยปิดกิจการชั่วคราวหรือเปิดบางส่วนที่เริ่มกลับมาให้บริการมากขึ้น

ธุรกิจโรงแรมในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มฟื้นตัวได้ดีสะท้อนได้จากการฟื้นตัวของราคาห้องพักและอัตราการเข้าพัก

การฟื้นตัวของราคาห้องพักและอัตราการเข้าพัก

หน่วย : % เทียบกับปี 2019

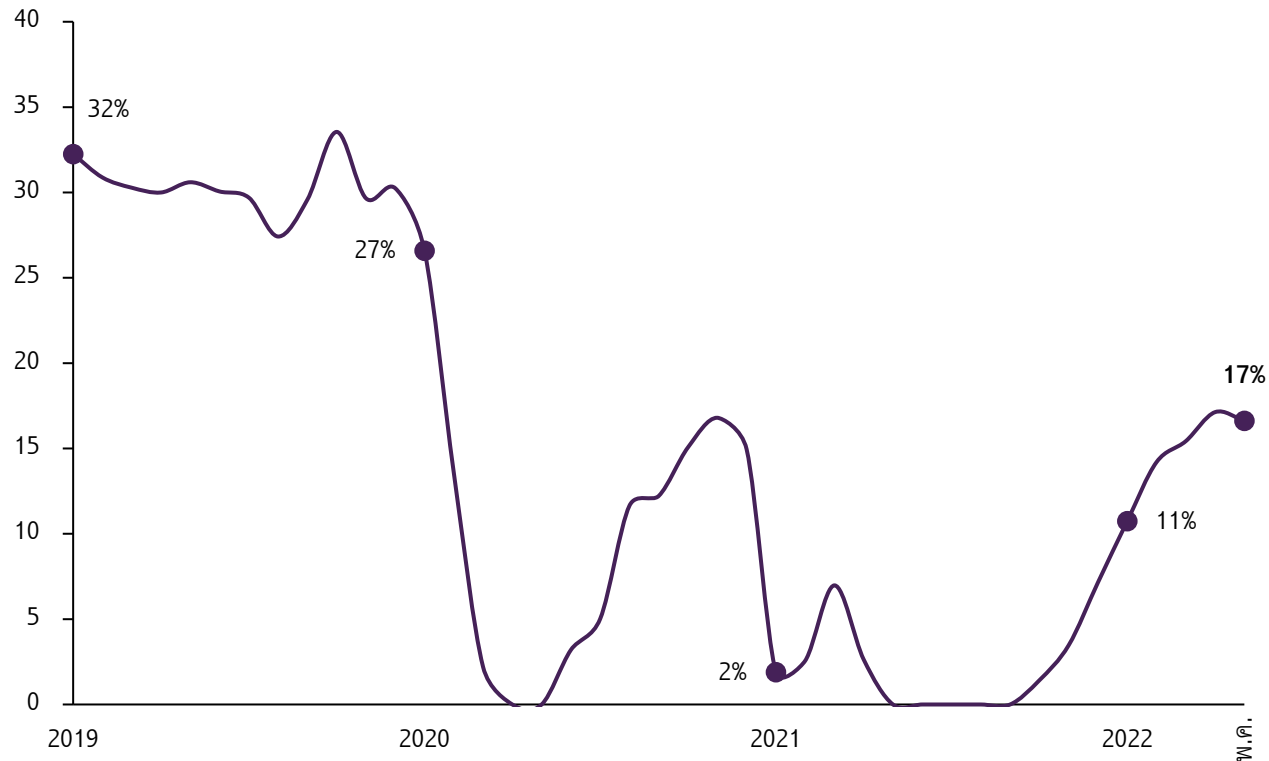
— ราคาห้องพัก — อัตราการเข้าพัก

นอกจากรายได้จากการเข้าพักแล้ว รายได้จากการจัดการประชุมและสัมมนามีแนวโน้มฟื้นตัวดีขึ้นต่อเนื่องหลังรัฐบาลผ่อนคลายมาตรการ

สัดส่วนรายได้จากการจัดประชุมและสัมมนา

หน่วย : %

การผ่อนปรนมาตรการควบคุม COVID-19 ส่งผลให้ทั้งภาครัฐและเอกชนเริ่มกลับมาจัดงานประชุมสัมมนา รวมถึงงานเทรดแฟร์และงานอีเวนต์กลับมาคึกคักมากขึ้นตั้งแต่ช่วงไตรมาส 3 ของปีเป็นต้นไป

- งานที่มีสเกลขนาดเล็กหรือขนาดกลางที่มีความจุไม่เกิน 1,000 คน และใช้งบประมาณการจัดงานไม่สูงมากนักมีแนวโน้มฟื้นตัวได้เร็วจากปัจจัยในเรื่องสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและต้นทุนการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น ซึ่งธุรกิจโรงแรมจะได้านิสงส์จากงานสเกลดังกล่าว
- ผู้ประกอบการโรงแรมต่างปรับกลยุทธ์รับการฟื้นตัวของการจัดประชุมสัมมนาและอีเวนต์โดยเร่งเปิดตัวแพ็คเกจจูงกลุ่มลูกค้าองค์กรที่ต้องการจัดประชุมและสัมมนาภายใต้มาตรฐานด้านสุขอนามัยสูงสุด

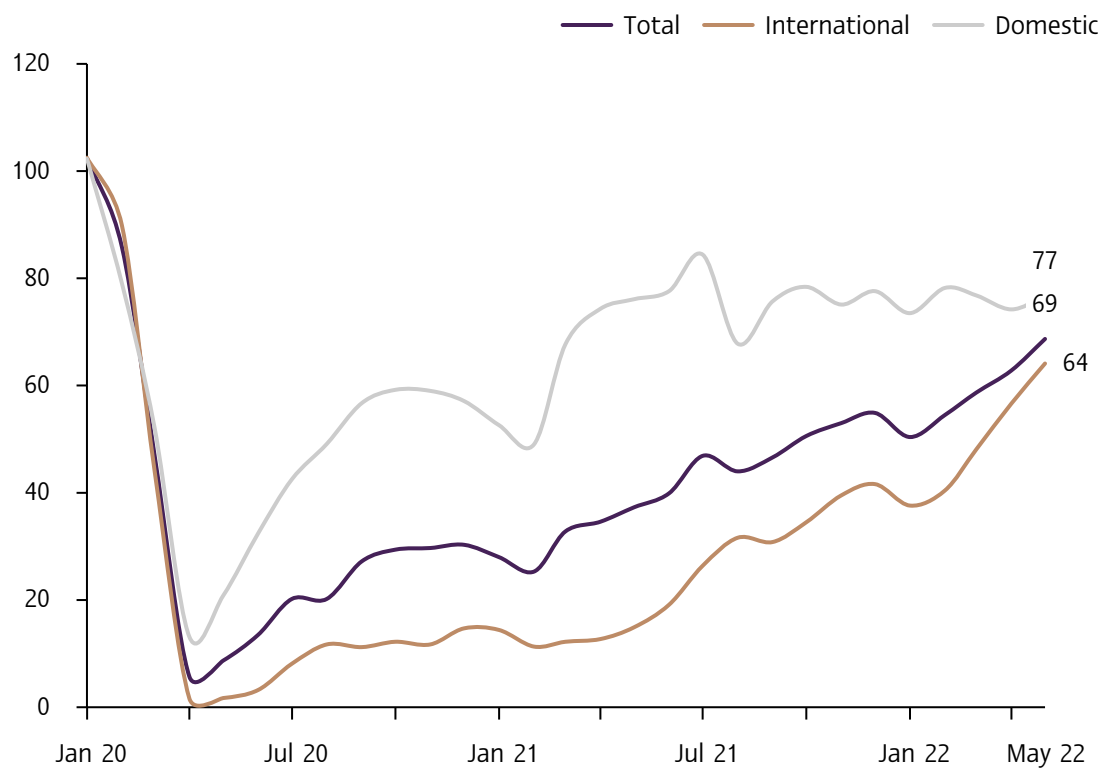
สถานการณ์ธุรกิจสายการบิน และแนวโน้มตลาดในปี 2022

ธุรกิจสายการบินสัญชาติไทยในปี 2022 มีแนวโน้มเริ่มทยอยฟื้นตัวจากที่หดตัวรุนแรงในปี 2020-2021 จากวิกฤต COVID-19 และมีมูลค่าราว 1.2 - 1.3 แสนล้านบาท (คิดเป็น 40% ของรายได้ปี 2019) โดยเป็นผลจากการผ่อนคลายมาตรการเดินทางเพื่อควบคุม COVID-19 ทั้งในเส้นทางภายในประเทศและเส้นทางระหว่างประเทศ ซึ่งทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไทยกับนักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปต่างประเทศเร่งตัวขึ้นโดยเฉพาะในอาเซียนและเอเชียจากอุปสงค์ค้าง (Pent-up Demand) ในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา อีกทั้งยังส่งเสริมให้การเดินทางภายในประเทศฟื้นตัวมากยิ่งขึ้นควบคู่ไปกับการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในประเทศจากการกลับมาใช้ชีวิตปกติ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจยังเผชิญความท้าทายในอีกหลายประการที่จะต้องก้าวผ่านโดยเฉพาะต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เร่งตัวขึ้นจากราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน และกำลังซื้อที่ลดลง

ในปัจจุบันการเดินทางทางอากาศทั่วโลกกำลังฟื้นตัวต่อเนื่องจากวิกฤต COVID-19 โดยเฉพาะในเส้นทางระหว่างประเทศที่เร่งตัวตั้งแต่มีนาคม 2022 จากการผ่อนคลายมาตรการเดินทางทั่วโลก ยกเว้นในเอเชียแปซิฟิกที่บางประเทศยังเข้มงวดอยู่

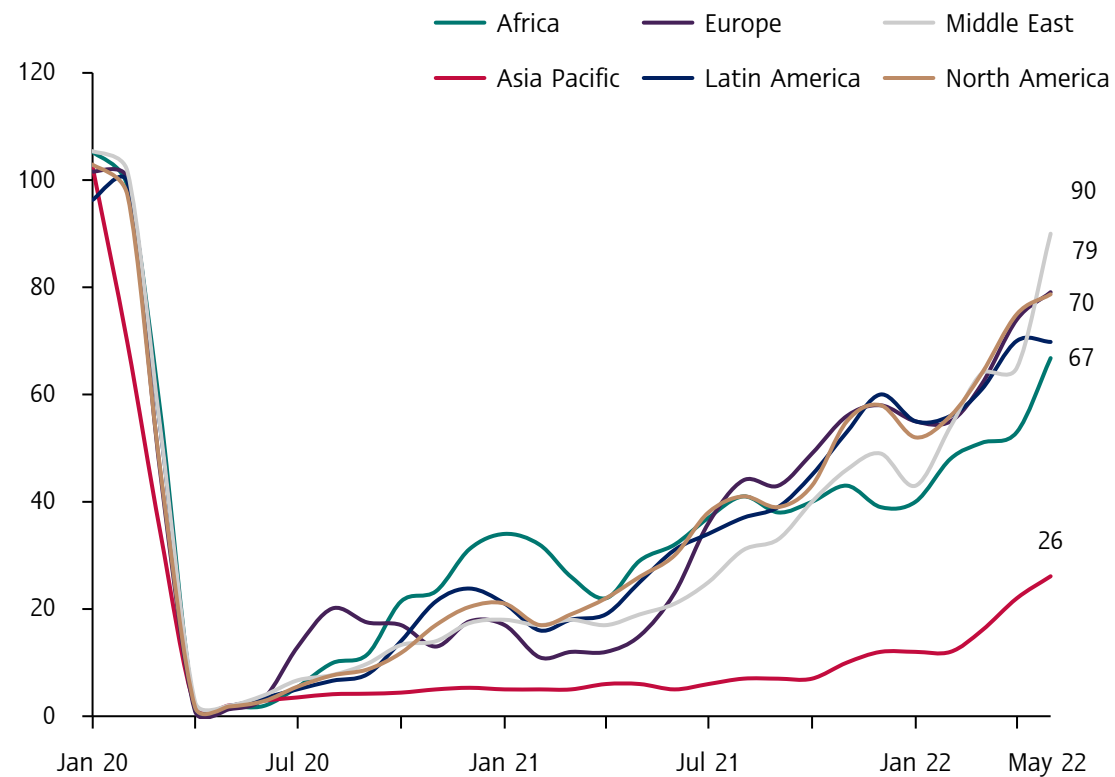
อัตราการเดินทางทางอากาศของทั่วโลก*

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

อัตราการเดินทางทางอากาศระหว่างประเทศรายทวีป*

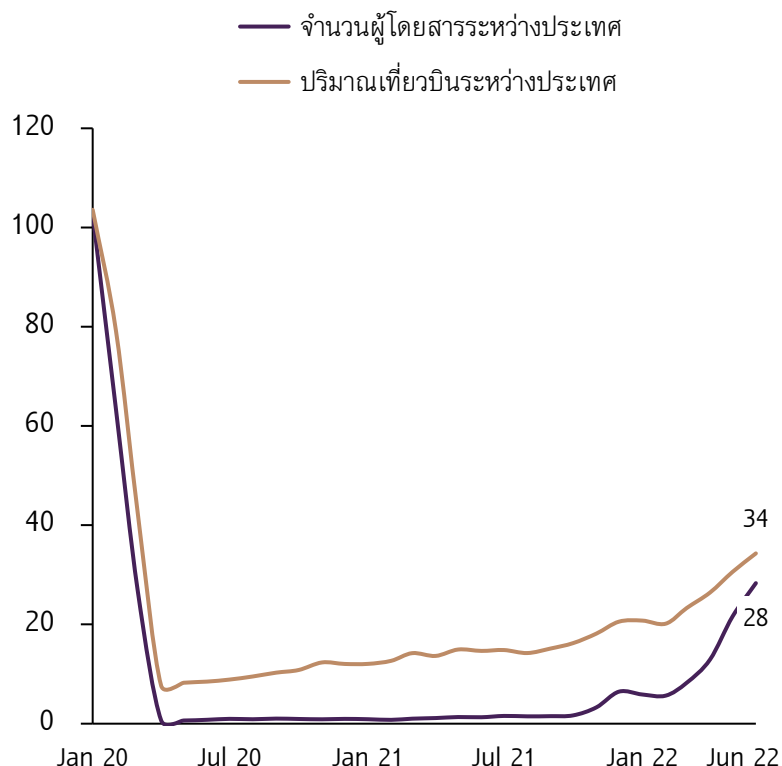
หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

ส่วนไทย การเดินทางทางอากาศระหว่างประเทศกำลังเร่งตัวขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่พฤศจิกายน 2021 จากการเริ่มเปิดประเทศจากการใช้ Thailand pass และช่วยให้การเดินทางในประเทศฟื้นตัวต่อเนื่อง

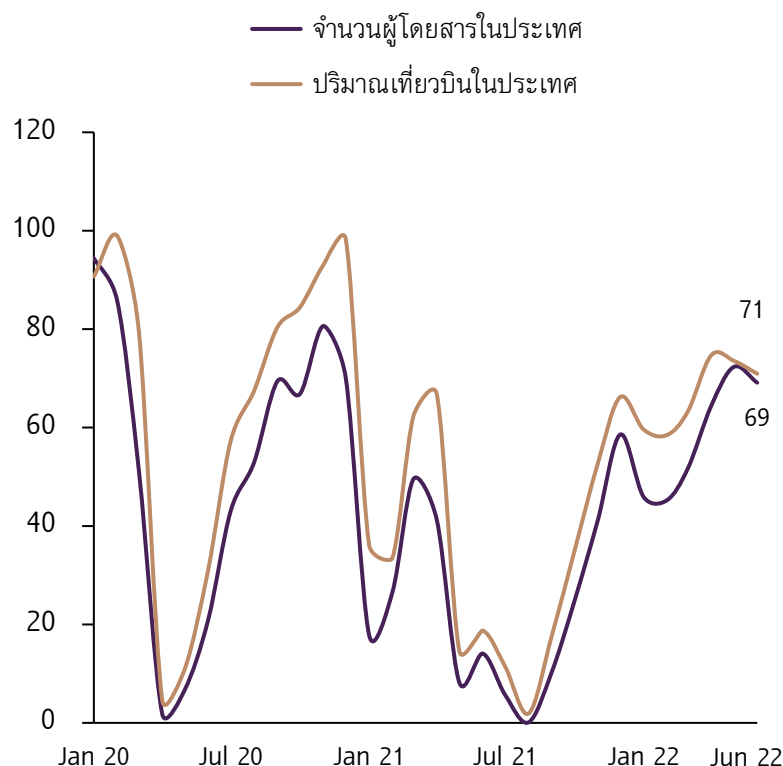
อัตราการเดินทางระหว่างประเทศทางอากาศของไทย*

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

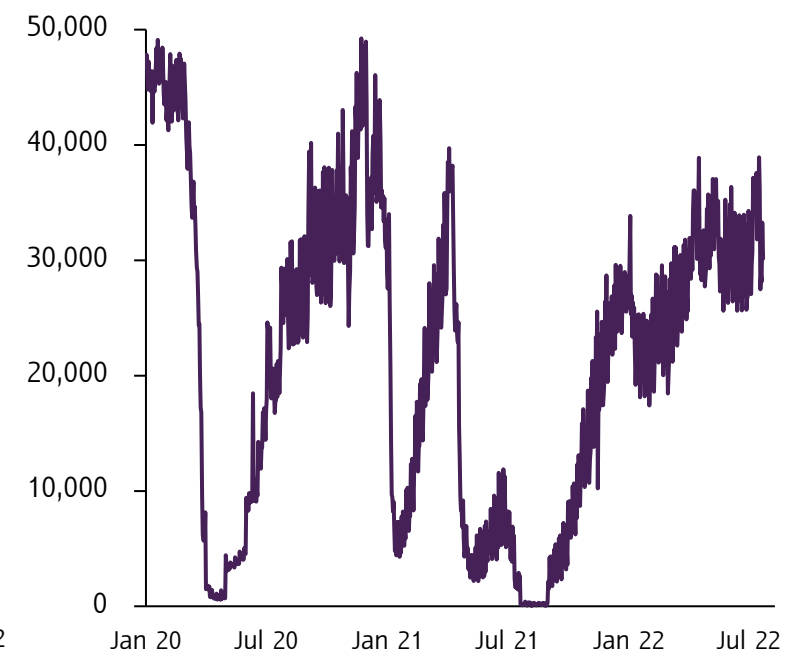
อัตราการเดินทางในประเทศทางอากาศของไทย*

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

ปริมาณผู้โดยสารในประเทศของสนามบินภายใต้สังกัดกรมท่าอากาศยาน

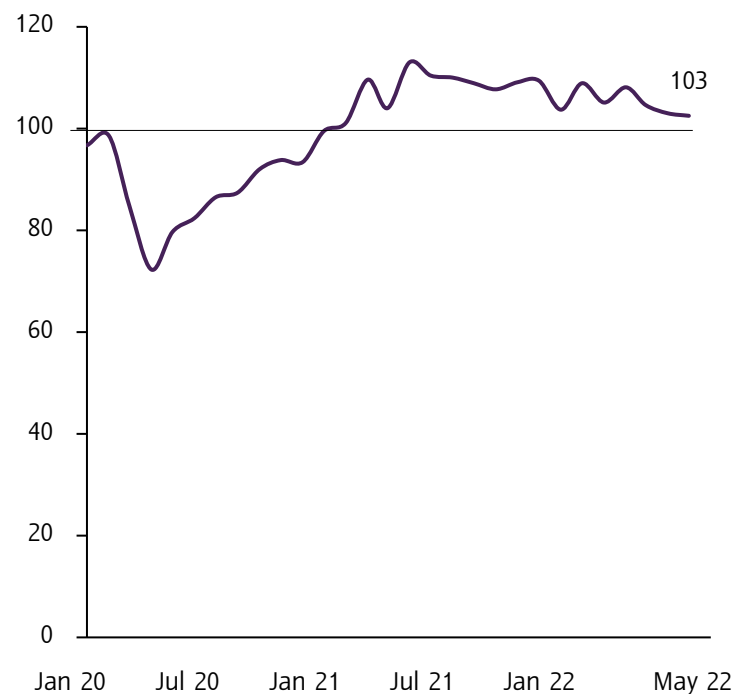
หน่วย : คนต่อวัน

ในส่วนการขนส่งสินค้าทางอากาศ การขนส่งสินค้าของโลกและไทยฟื้นตัวกลับมาอยู่ในระดับเดียวกับปี 2019 แล้ว ขณะที่อัตราค่าขนส่งได้ปรับเพิ่มค่อนข้างสูงจากก่อน COVID-19

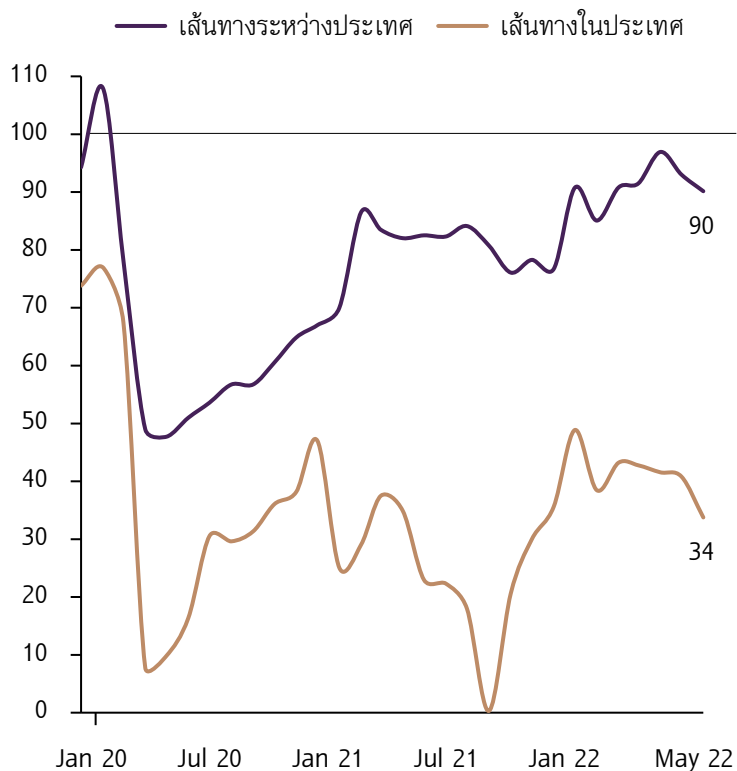
อัตราการขนส่งสินค้าทางอากาศโลก

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

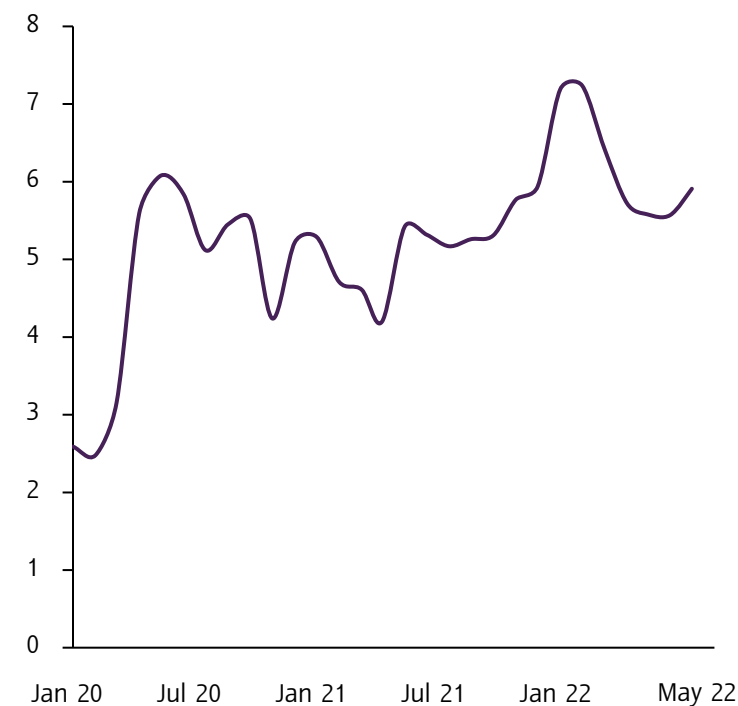
อัตราปริมาณการบรรทุกสินค้าทางอากาศไทย

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

ดัชนีค่าขนส่งทางอากาศ Drewry East-West

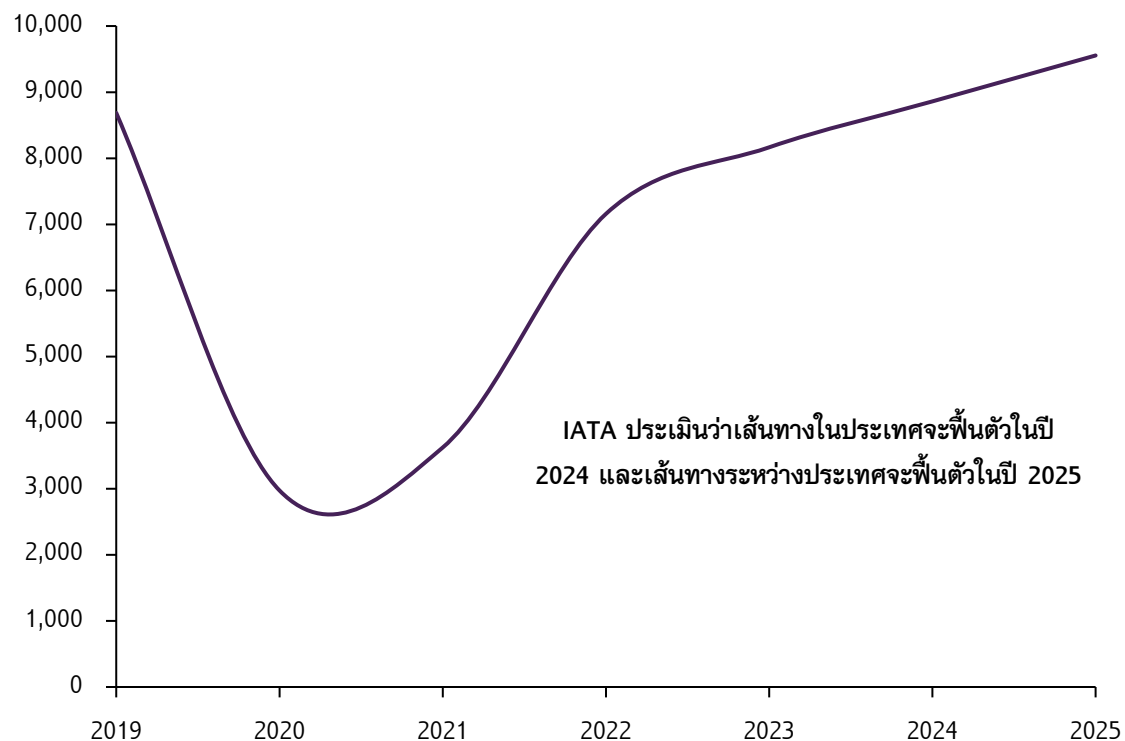
หน่วย : \$/kg

สำหรับภาพรวมในปี 2022 การเดินทางทางอากาศทั่วโลกมีแนวโน้มเร่งตัวขึ้นโดยเฉพาะในเส้นทางระหว่างประเทศของยุโรปและอเมริกาที่จะฟื้นตัวก่อนตามด้วยเอเชีย โดยคาดว่าอุตสาหกรรมการบินจะฟื้นตัวไปอยู่ระดับเดียวกับปี 2019 ภายในปี 2024-2025

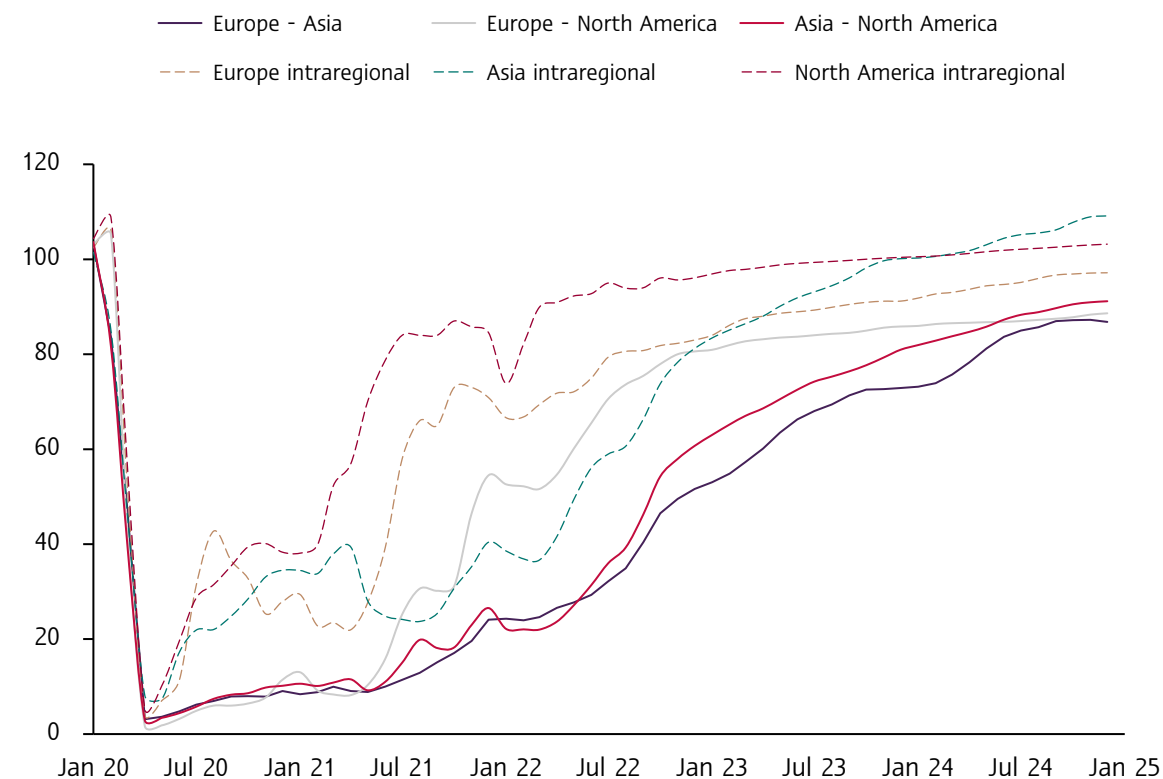
การคาดการณ์การเดินทางอากาศโดย IATA*

หน่วย : คนต่อกิโลเมตร

การคาดการณ์การเดินทางอากาศ* โดย Bain & Company ณ เม.ย. 2022

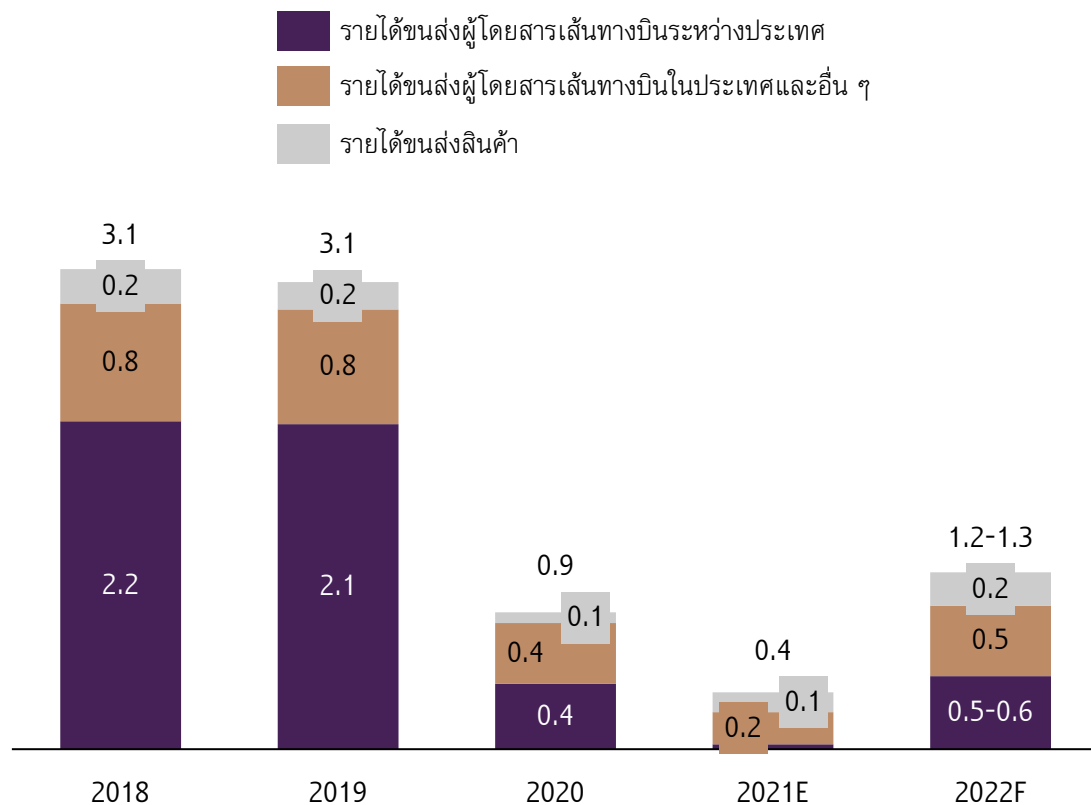
หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

ส่วนในไทย EIC ประเมินว่ารายได้ธุรกิจสายการบินสัญชาติไทยในปี 2022 เริ่มทยอยฟื้นตัวจากที่หดตัวรุนแรงในช่วงที่ผ่านมา กังจากการเร่งตัวของเส้นทางระหว่างประเทศ การฟื้นตัวต่อเนื่องของรายได้ในประเทศและอื่น ๆ และรายได้ขนส่งสินค้าที่โตต่อเนื่อง

มูลค่าตลาดธุรกิจสายการบินสัญชาติไทย*

หน่วย : แสนล้านบาท

ปัจจัยสนับสนุนต่อธุรกิจ

การฟื้นตัวของรายได้ในเส้นทางระหว่างประเทศ โดยเฉพาะจาก Pent-up demand ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาไทย ซึ่งในปี 2022 มีโอกาสสูงกว่าที่เคยคาดไว้ที่ 7.4 ล้านคน เป็นอาจแตะ 10 ล้านคน และนักท่องเที่ยวไทยไปต่างประเทศ และกลายเป็นเทรนด์เที่ยวล้างแค้น (Revenge travel) โดยเฉพาะเส้นทางภายในอาเซียนกับเอเชียที่มีการเปิดเส้นทางบินต่อเนื่อง อีกทั้ง สล๊อตตารางบินในช่วงฤดูหนาว (ต.ค. 22-มี.ค. 23) ของสนามบินสุวรรณภูมิและดอนเมืองก็หนาแน่นและใกล้จะเต็มแล้ว

รายได้เส้นทางในประเทศและอื่น ๆ ที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง จากการปรับ COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่น (Endemic) ทำให้การเดินทางค้าขายฟื้นตัวและทำให้ปริมาณผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยในปี 2022 เพิ่มขึ้น 194 ล้านคน ประกอบกับนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทางเข้าไทยมากขึ้น นอกจากนี้ จะช่วยให้รายได้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบินฟื้นตัวตาม ทั้งการให้บริการภาคพื้นสนามบิน การให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม การให้บริการเสริมต่าง ๆ เป็นต้น

รายได้ขนส่งสินค้าที่เติบโตต่อเนื่อง จากที่ในช่วงวิกฤต COVID-19 ที่ผ่านมา หลายสายการบินได้ปรับตัวมาให้บริการขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้น อีกทั้ง อัตราค่าบริการขนส่งทางอากาศยังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2019

มาตรการภาครัฐ ทั้งจากการผ่อนคลายมาตรการเดินทาง มาตรการกระตุ้นท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมาตรการช่วยเหลือและสนับสนุนธุรกิจการบินทั้งความช่วยเหลือทางการเงินและการผ่อนคลายกฎระเบียบข้อบังคับ

อย่างไรก็ดี ธุรกิจสายการบินยังเผชิญกับความท้าทายและความเสี่ยงหลายประการในปี 2022 โดยเฉพาะปัญหาต้นทุนเชื้อเพลิงและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จะกดดันผลประโยชน์ประกอบการ ทั้งนี้แม้จะสามารถเรียกเก็บ Fuel surcharge แต่จะช่วยได้บางส่วน

ปัจจัยเสี่ยงต่อธุรกิจ

ต้นทุนค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นทั้งจากราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ซึ่งส่งผลต่อค่าโดยสาร อีกทั้ง กระทบกำลังซื้อของผู้บริโภค พร้อมทั้งยังมีความเสี่ยงจากปัญหาเศรษฐกิจถดถอยในหลายประเทศทั่วโลก

การฟื้นตัวของขีดความสามารถในการดำเนินการ (Capacity) ด้านการบิน ทั้งเครื่องบิน นักบิน ลูกเรือ พนักงานสนามบิน และการเปิดเส้นทางบินใหม่

การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวจีนที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการ

ความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์โลก

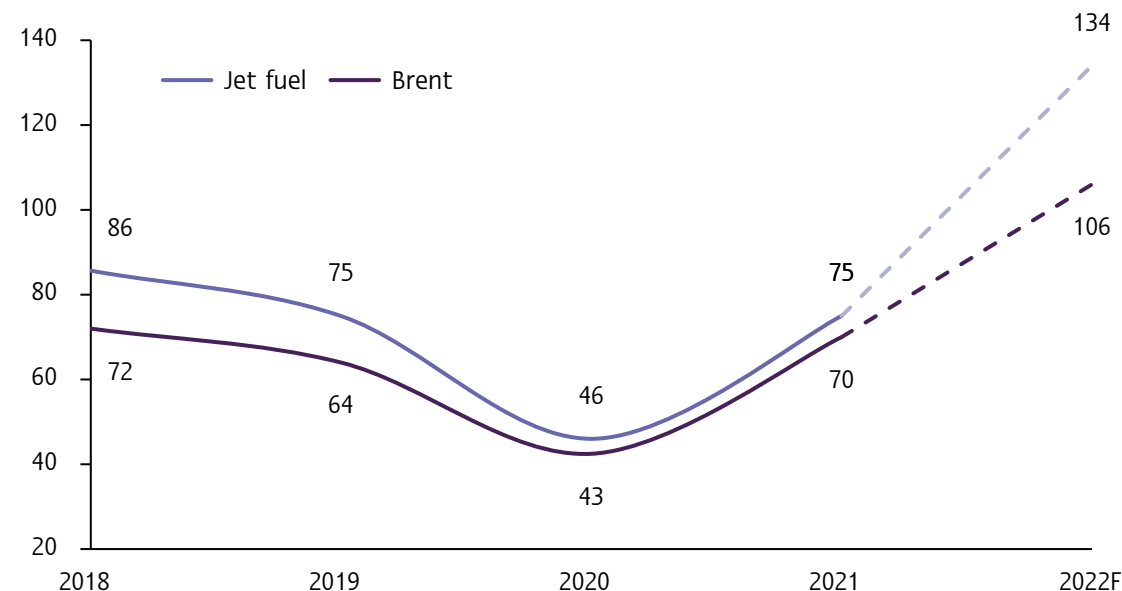
ภาระหนี้สินและภาวะทางการเงินที่ยังค่อนข้างเปราะบาง

การแข่งขันที่รุนแรงของสายการบินทั้งจากสายการบิน Full service และสายการบิน Low-cost

ราคาน้ำมันดิบ Brent เฉลี่ย

หน่วย : USD/Barrel

ในปี 2022 ต้นทุนเชื้อเพลิงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมาก (30%-35% ของต้นทุนทั้งหมดในสภาวะปกติ) จากราคาน้ำมันดิบ Brent เฉลี่ยที่เติบโตกว่า 51%YOY และราคาน้ำมันเจ็ทที่เพิ่มขึ้น 79%YOY จากปัจจัยด้านอุปทานน้ำมันที่ตึงตัว สถานการณ์รัสเซีย-ยูเครน อีกทั้ง จากอุปสงค์น้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากการเปิดประเทศโดยเฉพาะน้ำมันเจ็ท อย่างไรก็ดี สายการบินสามารถลดภาระบางส่วนจากการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน และการเก็บค่า Fuel surcharge ในเส้นทางระหว่างประเทศ อย่างไรก็ดี การขึ้นราคาค่าโดยสารทำได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากยังต้องคำนึงสภาวะ Demand และ Supply ของตลาด

ทั้งนี้ในช่วงวิกฤต COVID-19 ที่ผ่านมา หลายสายการบินได้ปรับตัวและลดต้นทุนไปค่อนข้างมากแล้ว ทั้งค่าเช่าเครื่องบิน ค่าใช้จ่ายพนักงาน การปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมทั้งหารายได้เสริมจากธุรกิจต่าง ๆ และการขายทรัพย์สิน

การปรับตัวของสายการบินในช่วงที่ผ่านมา 2020-2021

ลดค่าใช้จ่ายดำเนินการ เช่น ค่าเช่าเครื่องบิน ขนาดฝูงบิน

ลด/เลิกจ้างพนักงาน หรือปรับเป็น Leave without pay

เพิ่มรายได้เสริม เช่น ขนส่งสินค้า ขายอาหาร

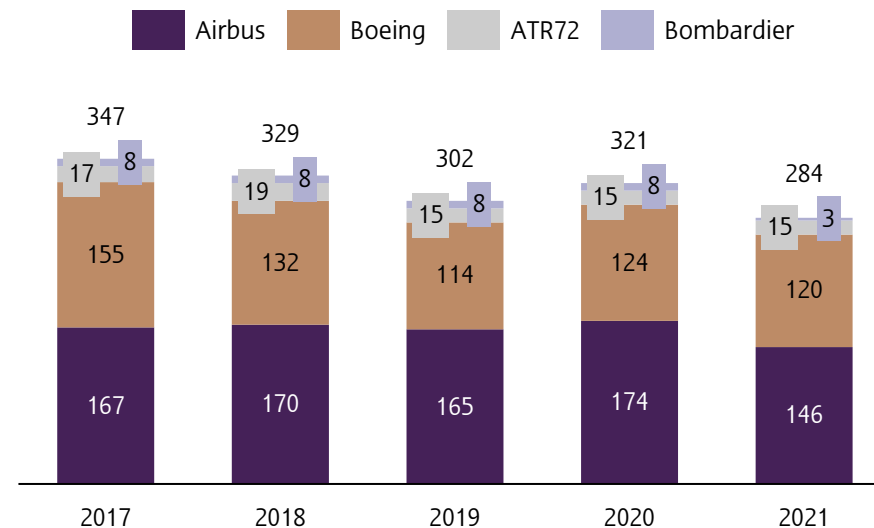
หาแหล่งเงินทุน / เข้าสู่กระบวนการขอฟื้นฟูกิจการ

หลายสายการบินเร่งปรับโครงสร้างเพื่อหาทางรอดในช่วง COVID-19

ปิดกิจการ	ขอฟื้นฟูกิจการ	อื่น ๆ
NokScoot ปิดกิจการ	Thai Airways เริ่มแผนฟื้นฟู Jun-21 Nok Air เริ่มแผนฟื้นฟู Sep-21 Thai AirAsia X ยื่นขอฟื้นฟูกิจการ May-22	Thai AirAsia ปรับโครงสร้างและเพิ่มทุน Bangkok Airways มีการกู้เงินเพิ่มและเตรียมตั้ง กองทรัสต์ BAREIT

อากาศยานเพื่อการพาณิชย์ที่จดทะเบียนเครื่องหมายสัญชาติไทยที่ผลิตโดยผู้ผลิต 4 รายใหญ่

หน่วย : ลำ

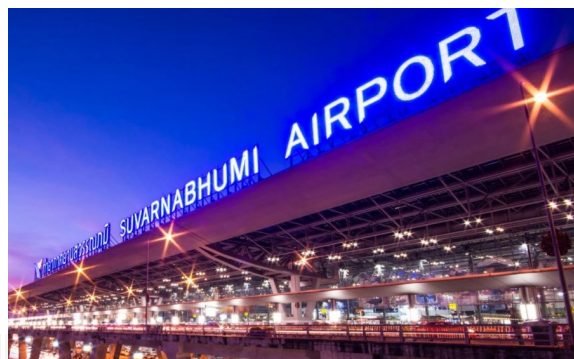
ในช่วงที่ผ่านมา หลายสายการบินได้รับลดฝูงบินจำนวนมาก โดยเฉพาะ Thai Airways Thai Lion Air และ Thai AirAsia X อย่างไรก็ดี การเปิดประเทศในปี 2022 ได้ส่งผลให้หลายสายการบินได้เริ่มกลับมาขยายฝูงบินเพิ่มขึ้นประมาณ 3-5 ลำในแต่ละราย เพื่รองรับการให้บริการเส้นทางบินระหว่างประเทศ

ส่วนแผนธุรกิจในอนาคต สายการบินสัญชาติไทยต่างมุ่งเน้นใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ การเร่งขยายเส้นทางบินระหว่างประเทศ การขยายบริการมายังสนามบินสุวรรณภูมิ การบริหารต้นทุนค่าใช้จ่ายกับปรับแผนธุรกิจ และการบริหารฝูงบิน

แผนธุรกิจสายการบินในอนาคต

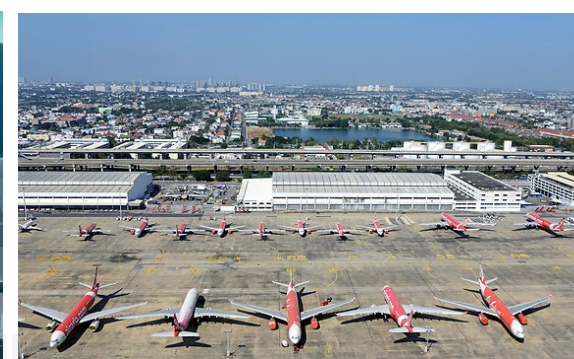
การเร่งขยายเส้นทางบินระหว่างประเทศ ทั้งเส้นทางในอาเซียน เอเชียตะวันออกดังเช่นเกาหลีใต้กับญี่ปุ่น และเอเชียใต้อย่างอินเดีย จากการขยายของหลายสายการบินโดยเฉพาะสายการบิน Low-cost ซึ่งจะเริ่มใช้เครื่องบิน Narrow Body รุ่นใหม่ที่ทั้งบินได้ไกลและประหยัดน้ำมันมากขึ้นมาให้บริการในหลายเส้นทางระยะไกล เช่น เอเชียตะวันออก และยุโรปตะวันออกในอนาคต

การขยายการให้บริการมายังสนามบินสุวรรณภูมิของสายการบิน Low-cost หลายราย ซึ่งจะช่วยให้ Connectivity ของเส้นทางในประเทศและระหว่างประเทศ สร้างความสะดวกแก่ผู้โดยสาร อีกทั้ง ช่วยเพิ่มรายได้สายการบินจากการรับส่งต่อผู้โดยสารจากเส้นทางระหว่างประเทศทั้งเอเชีย ยุโรปและอเมริกา

การบริหารต้นทุนค่าใช้จ่ายและการปรับแผนธุรกิจ ทั้งจากค่าใช้จ่ายในการกลับมาให้บริการและจากปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นทั้งสงครามราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ และความเสี่ยงต่อการเกิดเศรษฐกิจถดถอย ทำให้หลายสายการบินต้องเร่งบริหารต้นทุนและกระแสเงินสด โดยส่วนหนึ่งเลือกนำเทคโนโลยีมาช่วยบริหารจัดการควบคุมต้นทุน

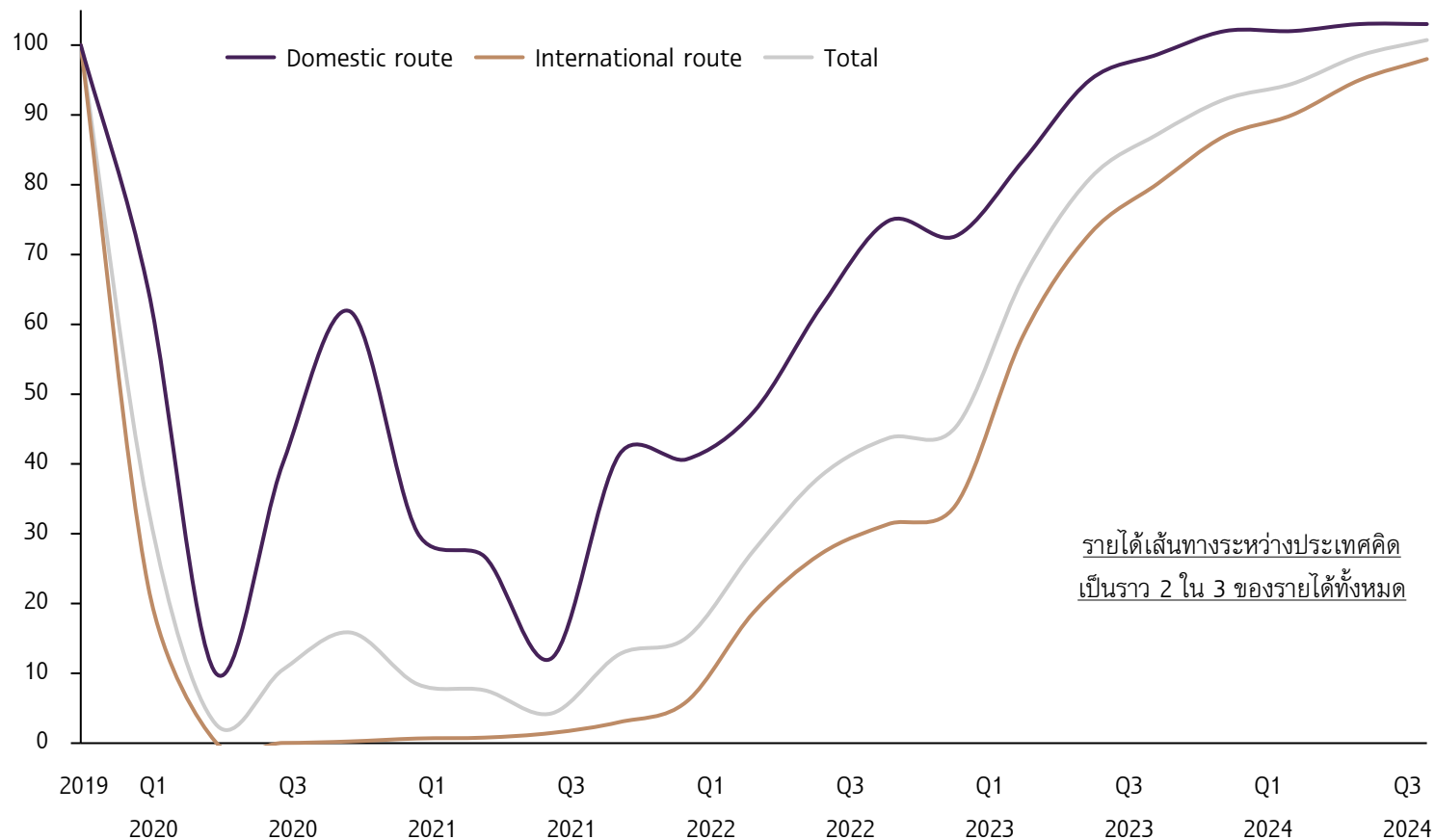

การบริหารจัดการฝูงบิน โดยแบ่งได้ 2 กลุ่มคือ
1.กลุ่มสายการบินที่ได้ปรับลดฝูงบินไปค่อนข้างมากแล้ว วางแผนจะขยายฝูงบินเพิ่มเพื่อให้บริการในเส้นทางบินระหว่างประเทศ
2.กลุ่มสายการบินที่ลดฝูงบินเล็กน้อย ก็เตรียมปรับลดเครื่องบินเพิ่ม นอกจากนี้ หลายสายการบินยังพิจารณาจะนำเครื่องบินรุ่นใหม่ ๆ ที่จะช่วยประหยัดพลังงานและบินได้ระยะทางไกลขึ้นมาใช้

ในระยะยาว อุตสาหกรรมการบินประเทศไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับมาอยู่ในระดับเดียวกับปี 2019 ในปี 2025 เป็นต้นไป โดยเส้นทางในประเทศจะฟื้นตัวก่อนในปี 2023-2024 ส่วนเส้นทางระหว่างประเทศจะฟื้นตัวตามมา

การคาดการณ์การฟื้นตัวของรายได้อุตสาหกรรมการบินสัญชาติไทย (เทียบกับปี 2019)

หน่วย : ดัชนี (ปี 2019 = 100)

ปี 2022 สถานการณ์ COVID-19 ที่ปรับตัวดีขึ้นทั้งของไทยและโลกตามอัตรา การฉีดวัคซีนที่อยู่ในระดับสูง จนนำไปสู่การเปิดประเทศและการปรับ COVID-19 เป็นโรคประจำถิ่น ได้ส่งผลให้รายได้ทั้งเส้นทางบินในประเทศและระหว่างประเทศฟื้นตัวจากปี 2021 โดยเฉพาะในเส้นทางระหว่างประเทศที่หลายสายการบินได้กลับมาให้บริการในเส้นทางภายในเอเชีย แต่มีปัจจัยกดดันจาก สงครามรัสเซีย-ยูเครน ภาวะน้ำมันแพง ปัญหาเงินเฟ้อ ซึ่งกระทบกำลังซื้อ และทำให้ค่าโดยสารเพิ่ม

ปี 2023-2024 คาดว่ารายได้ในเส้นทางบินในประเทศในปี 2023 จะกลับมาใกล้เคียงปี 2019 แล้ว ส่วนในเส้นทางระหว่างประเทศ รายได้จะเร่งตัวขึ้นต่อเนื่องการขยายบริการของสายการบินเพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเข้ามามากขึ้นรวมถึงนักท่องเที่ยวไทยที่ไปต่างประเทศจนเริ่มใกล้เคียงปี 2019 แล้วในปี 2024 โดยเฉพาะในเส้นทางบินกับญี่ปุ่นที่เปิดประเทศช้ากว่า

ปี 2025 เป็นต้นไป สถานการณ์การเดินทางคาดว่าจะกลับเข้าสู่สภาวะปกติ โดยรายได้อุตสาหกรรมมีแนวโน้มกลับไปอยู่ในระดับเดียวกับปี 2019 ทั้งนี้การฟื้นตัวของรายได้สายการบินสัญชาติไทยขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การปรับลดและเพิ่ม Capacity ของสายการบิน, แผนการฟื้นฟูกิจการ, การขยายส่วนแบ่งตลาดเส้นทางระหว่างประเทศของสายการบิน Low-cost ที่มีอัตราค่าโดยสารที่ต่ำกว่า Full service, การแข่งขันของสายการบินจากต่างประเทศ, ปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ทั้งปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหามลภาวะ เป็นต้น

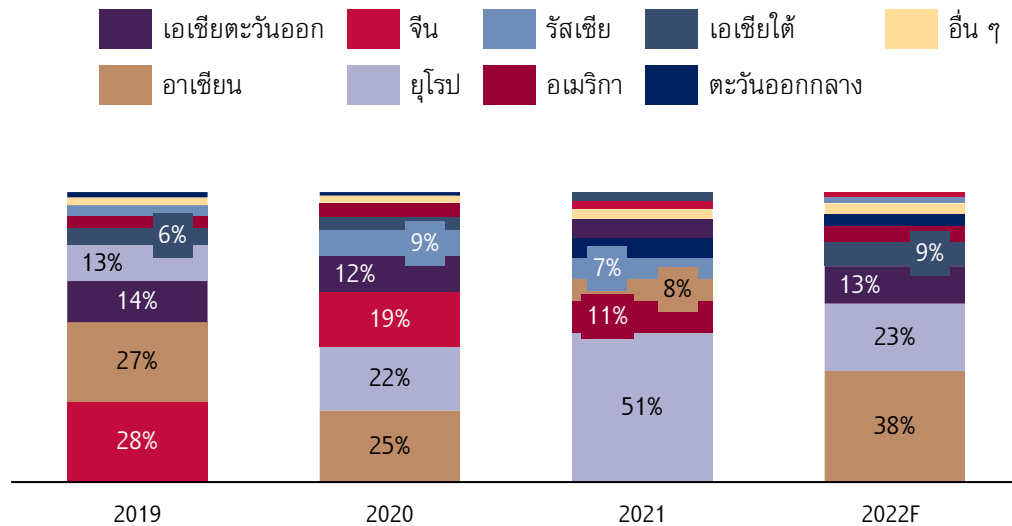
ปัจจัยที่น่าจับตามอง 4 เรื่อง

- โครงสร้างนักท่องเที่ยวที่จะเปลี่ยนแปลงไป
- การเดินทางเพื่อทำธุรกิจที่มีแนวโน้มฟื้นตัวค่อนข้างช้า
- การเข้าสู่ Net Zero Emission 2050
- Digital Transformation ในภาคการท่องเที่ยว

โครงสร้างนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปทั้งสัญชาติ และ Generations มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความต้องการด้านบริการ ดังนั้น ภาคการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการวางแผนการให้บริการให้ตอบโจทย์กลุ่มนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาไทย

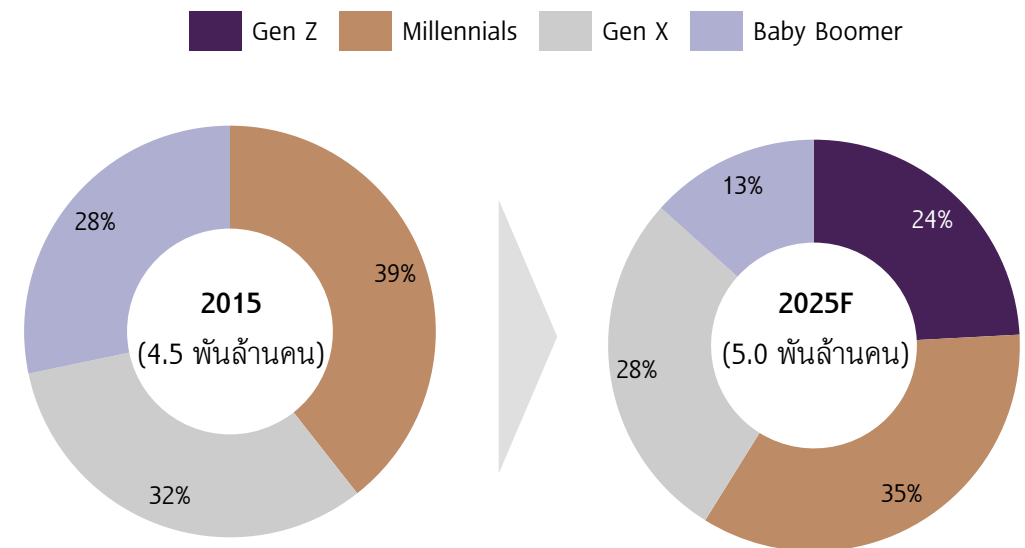
หน่วย : %

การหายไปของนักท่องเที่ยวจีนจากวิกฤต COVID-19 ส่งผลให้ภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบค่อนข้างรุนแรงและคาดว่านักท่องเที่ยวจีนจะเริ่มกลับมาในช่วงปี 2023 โดยที่ผ่านมา ภาคการท่องเที่ยวไทยพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวจีนในสัดส่วนสูง แต่ความเข้มงวดของมาตรการ Zero-covid ของจีนส่งผลต่อการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวของไทย อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวที่เข้ามาอย่างอินเดียและอาเซียน ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ที่ภาคการท่องเที่ยวต้องเตรียมความพร้อมในการวางแผนการให้บริการ เช่น นักท่องเที่ยวอินเดียเน้นท่องเที่ยวกับครอบครัว นิยมแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ และเปิดประสบการณ์ใหม่ ๆ

สัดส่วนนักท่องเที่ยวตามแต่ละกลุ่ม Generations

หน่วย : %

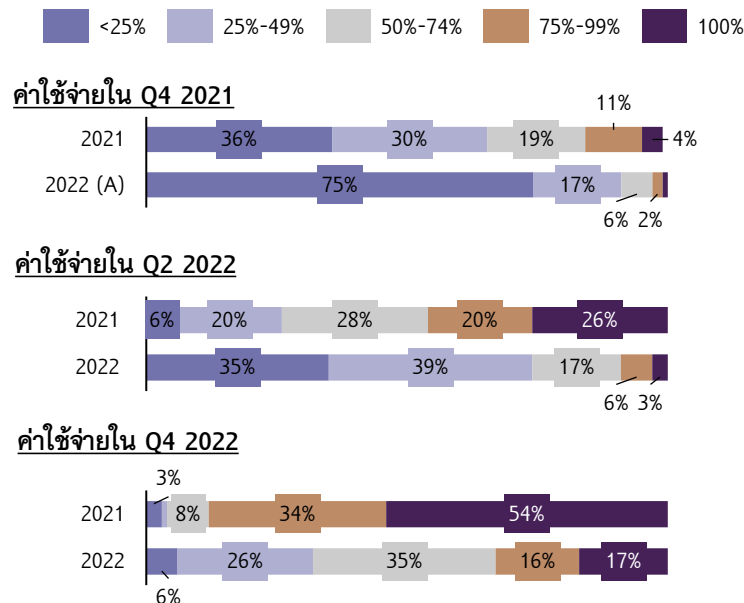

กลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของโลก (อายุ 20-69 ปี) มีการเติบโตเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยกลุ่ม Gen Z เริ่มมีความสำคัญมากขึ้น ภาคการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องปรับตัวและนำเสนอบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่มีความคุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยี รวมถึงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความรับผิดชอบต่อสังคม

เนื่องจากวิกฤต COVID-19 ได้เปลี่ยนวิถีการทำงานและทำธุรกิจไปสู่การประชุมทางออนไลน์มากขึ้น จึงทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้อง
เร่งปรับตัวเพื่อรองรับการเดินทางเพื่อทำธุรกิจที่มีแนวโน้มฟื้นตัวค่อนข้างช้า

ผลสำรวจแนวโน้มค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางเพื่อทำธุรกิจ
ของบริษัทในสหรัฐฯ (เทียบผลสำรวจปี 2021 กับ 2022)*

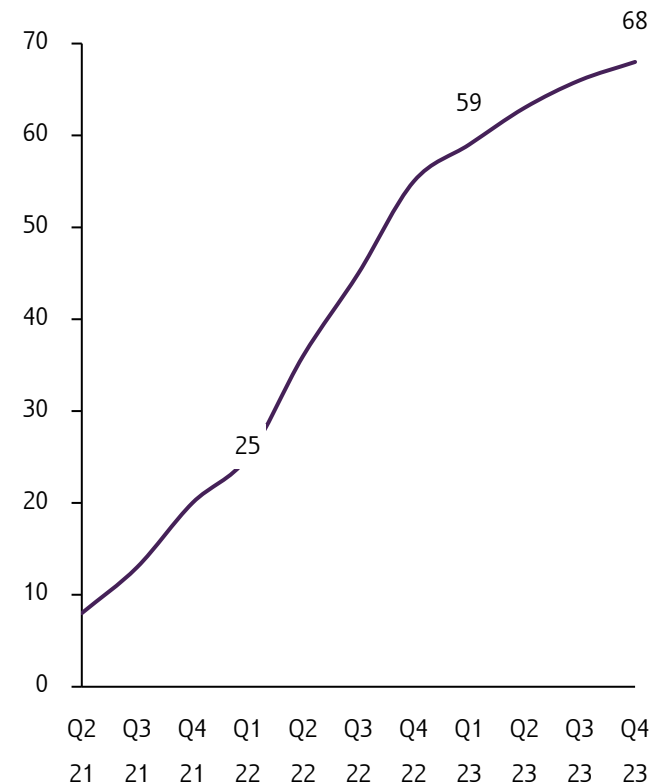
คำถาม : คุณคิดว่าค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางต่อไตรมาสคิดเป็นกี่ %
ของไตรมาสในปี 2019

การฟื้นตัวของค่าใช้จ่ายการเดินทางเพื่อทำธุรกิจฟื้นตัวช้ากว่าคาด โดยจาก
ผลสำรวจในปี 2021 คาดว่าในไตรมาส 4 ปี 2021 บริษัทราว 34% จะมี
ค่าใช้จ่ายการเดินทางไม่เกิน 50% ของปี 2019 แต่ผลที่เกิดขึ้นจริงใน 2022
(A) กลับปรากฏว่ามีเพียง 8% เท่านั้น

การคาดการณ์แนวโน้มการฟื้นตัวของค่าใช้จ่าย
การเดินทางเพื่อทำธุรกิจของบริษัทในสหรัฐฯ*

หน่วย : % (เทียบกับปี 2019)

ผลกระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวในระยะกลาง-ยาว

ผลกระทบต่อธุรกิจโรงแรม

กลุ่มโรงแรมที่ได้รับผลกระทบจะเป็นโรงแรมระดับ
4-5 ดาวที่ตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพฯ รวมถึงโรงแรม
ที่ตั้งใกล้สถานที่จัดประชุมเนื่องจากธุรกิจ MICE ที่
ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกยังเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มี
แนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

ผลกระทบต่อธุรกิจสายการบิน

สายการบิน Full service มีโอกาสได้รับผลกระทบ
ค่อนข้างสูง เนื่องจากนักธุรกิจมักจะเลือกเดินทาง
ในชั้นหนึ่งและชั้นธุรกิจ ซึ่งเป็นรายได้หลักของสาย
การบิน นอกจากนี้ กลุ่มนักธุรกิจยังมักจองใกล้วัน
เดินทางและเป็นแบบที่ปรับเปลี่ยนได้ ทำให้ไม่ค่อย
ได้รับส่วนลดค่าโดยสาร

แนวโน้มการทำงานรูปแบบใหม่แบบ Bleisure
และ Workation จากเทรนด์การ Work from
anywhere จะช่วยบรรเทาปัญหาการลดลงของ
การเดินทางเพื่อทำธุรกิจ โดย Bleisure คือการ
เดินทางเพื่อไปทำธุรกิจและเพิ่มวันพักผ่อนเข้าไป
ด้วย ส่วน Workation คือการทำงานปกติแต่เป็น
สถานที่ไหนก็ได้ เช่น สถานที่เที่ยว และมักจะเป็น
แบบการเช่าระยะสั้น

ธุรกิจโรงแรมทั่วโลกกำลังตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการลดปริมาณการปล่อย Carbon emissions ในระดับนโยบาย ตามแนวคิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น

การปล่อยมลพิษของธุรกิจโรงแรม

ธุรกิจโรงแรมทั่วโลกตั้งเป้าลดการปล่อย Carbon emission ลง 66% ภายในปี 2030 และลดต่อเนื่องถึง 90% ภายในปี 2050 ตาม Paris Climate Accords โดยจากข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (UNWTO) ระบุว่าธุรกิจโรงแรมปล่อยมลพิษเป็นสัดส่วน 1% ของการปล่อยมลพิษโลกและใช้พลังงานในสัดส่วนสูงเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น

5 ประเด็นสำคัญของ ESG ในธุรกิจโรงแรม

การสร้างอาคารประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะโรงแรมก่อสร้างใหม่และอยู่ระหว่างปรับปรุง

การลดใช้น้ำเกินความจำเป็น การกระตุ้นให้ลูกค้าใส่ใจในการใช้น้ำ และการสร้างระบบในการใช้น้ำแบบหมุนเวียน

การประหยัดพลังงานสูงสุด การนำเทคโนโลยีอัจฉริยะมาใช้ในระบบควบคุมสภาพอากาศ และระบบให้แสงสว่าง รวมถึงการเลือกใช้พลังงานทางเลือกทดแทนไฟฟ้า

การลดปริมาณขยะและการจัดการของเสียอย่างมีระบบ โดยของเสียที่เกิดขึ้นต้องถูกหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงการผลักดันให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน

การบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างมีคุณภาพ ซึ่งรวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างอย่างยั่งยืน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

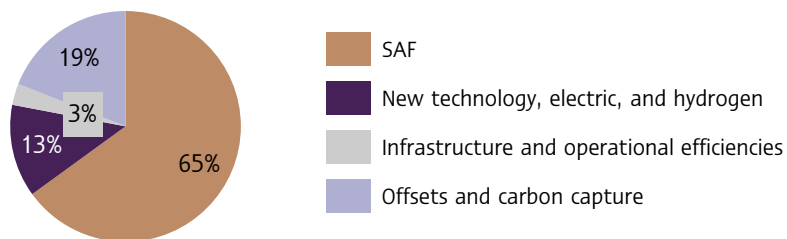
ปัจจุบันธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ต่างกำหนดกลยุทธ์และแนวทางดำเนินการด้าน ESG อย่างมีรูปแบบและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เช่น

- Accor ออกโปรแกรม “Planet 21 for positive hospitality” เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในโรงแรมในเครือทั่วโลกโดยให้ Stakeholder มีส่วนร่วมทั้งพนักงาน ลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ปลูกต้นไม้ การลดขยะอาหาร การปรับปรุงอาคารให้เป็น zero carbon building
- Minor วางแนวทางสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน 3 ประการหลัก ได้แก่ การพัฒนานวัตกรรม การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน และการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อุตสาหกรรมการบินโลกตั้งเป้าหมายเข้าสู่ Net zero emission ให้ได้ภายในปี 2050 โดยการใช้น้ำมัน SAF จะเป็นหนึ่งในวิธีที่เป็นไปได้ที่สุดในปัจจุบันที่จะช่วยให้อุตสาหกรรมสามารถบรรลุเป้าหมายได้

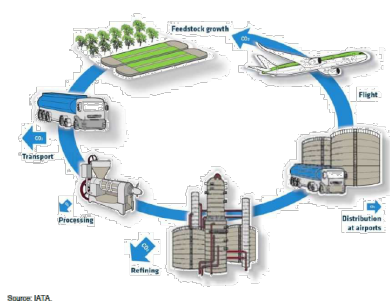
น้ำมัน Sustainable Aviation Fuels (SAF) เพื่อเข้าสู่ Net zero

อุตสาหกรรมการบินตั้งเป้าเข้าสู่ Net zero ภายในปี 2050 โดย 65% ของปริมาณ CO₂ ที่ลดลงจะเป็นผลจากการใช้น้ำมันอากาศยานแบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuels : SAF) ซึ่งเป็นน้ำมันที่ปล่อยคาร์บอนน้อยกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิลหรือปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ และเป็นวิธีที่เป็นไปได้มากที่สุดในปัจจุบัน ขณะที่การใช้พลังงานไฟฟ้า ไฮโดรเจน ยังต้องใช้เวลาในการพัฒนามากกว่าจะนำมาใช้ได้จริง

คุณสมบัติ

Figure 1: SAF life cycle

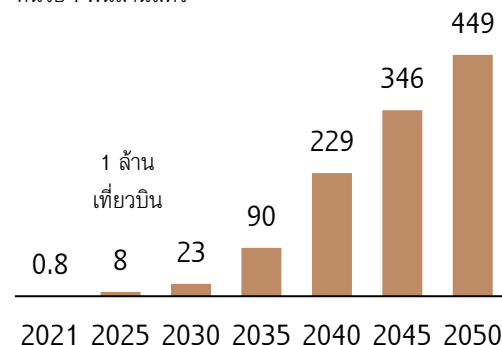
น้ำมัน SAF เป็นหนึ่งในเชื้อเพลิงชีวภาพแบบก้าวหน้า (Advanced biofuel) ซึ่งใช้วัตถุดิบที่ไม่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตอาหารโดยตรง เช่น น้ำมันทำอาหารที่ใช้แล้ว ไขมันจากสัตว์ ของเสียจากการเกษตรและขยะเทศบาล เช่น บรจุภัณฑ์ และเศษอาหาร แทนที่จะนำไปฝังกลบหรือเผาทิ้ง และทำให้ SAF ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนได้มากถึง 80% ตลอดวัฏจักรชีวิตของเชื้อเพลิงเมื่อเทียบกับน้ำมันเจ็ทแบบดั้งเดิม

SAF สามารถนำไปใช้กับเครื่องบินแทนน้ำมันเจ็ทในปัจจุบันได้ทันทีโดยไม่ต้องเปลี่ยนหรือปรับปรุงเครื่องยนต์และเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำ SAF มาใช้ในอุตสาหกรรมการบินในอนาคต

การคาดการณ์ความต้องการ SAF เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย Net zero 2050

หน่วย : พันล้านลิตร

การปรับตัวของภาคธุรกิจภายในปี 2030

หลายกลุ่มสายการบินตั้งเป้าหมายการใช้ SAF ให้ได้ตั้งแต่ 10%-28% เช่น oneworld, IAG, Cathay pacific

ผู้ผลิตเครื่องบินอย่าง Boeing และ Embrarer ประกาศจะพัฒนาและผลิตเครื่องบินที่สามารถรองรับ SAF ได้ 100%

ปัจจัยท้าทายต่อการใช้ SAF

กำลังการผลิต ซึ่งอยู่ที่ 100 ล้านต่อปี แต่ต้องใช้ถึง 4.5 แสนล้านลิตรในปี 2050

ราคา ซึ่งสูงกว่าราคาเชื้อเพลิงฟอสซิล 2-3 เท่าจาก และน้ำมันเป็นต้นทุนที่สูงของสายการบิน (30%-40%)

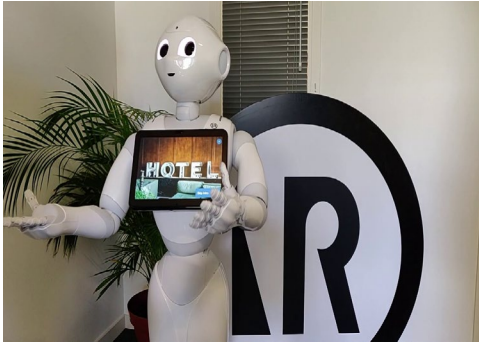

การสนับสนุนจากภาครัฐ โดยเฉพาะด้านการเงินเพื่อจะช่วยให้เกิดใช้งานได้จริง

อุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวก็เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่ต้องเร่งปรับตัวเพื่อรับมือกับ Technology disruption โดยสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยต่าง ๆ มาช่วยยกระดับการให้บริการ ควบคู่ไปกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุน

Digital transformation ในภาคโรงแรม

การนำหุ่นยนต์มาใช้เพื่อเปิดประสบการณ์ใหม่แก่ผู้เข้าพัก ธุรกิจโรงแรมหลายแห่งเริ่มนำหุ่นยนต์มาใช้ในการบริการ Room service และ Front desk มากขึ้น โดยหุ่นยนต์กลายเป็นสื่อให้ผู้เข้าพักเกิดความประทับใจ อีกทั้ง ยังช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในระยะข้างหน้า เช่น หุ่นยนต์ Connie ของโรงแรมในเครือ Hilton และหุ่นยนต์ Mario ของโรงแรม Marriott

การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาช่วยสร้างประสบการณ์เฉพาะบุคคล โดย AI จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นตั้งแต่ข้อมูลการเลือกบริการในขั้นตอนการจอง จนถึงการใช้บริการ Room service ผ่านระบบการสั่งงานด้วยเสียง ซึ่งนอกจากโรงแรมจะสามารถตอบโต้ความต้องการของผู้เข้าพักในแต่ละช่วงเวลาและอารมณ์ความรู้สึกแล้ว ยังสามารถแนะนำบริการที่แปลกใหม่เพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้เข้าพักและรู้สึกผูกพันกับโรงแรม

Digital transformation ในอุตสาหกรรมภาคการบิน

สายการบินได้เริ่มนำ Digital technology มาใช้เพื่อยกระดับการให้บริการควบคู่ไปกับการช่วยสร้างรายได้และบริหารจัดการต้นทุน โดยสามารถนำข้อมูล Big data มาปรับใช้เพื่อเสนอบริการที่เฉพาะตัวแก่ลูกค้าแต่ละรายเพื่อสร้างความประทับใจและช่วยสร้างรายได้เสริมแก่สายการบิน เช่น บริการจองที่นั่ง บริการอาหาร อีกทั้ง สามารถนำฐานข้อมูลและระบบดิจิทัลอื่น ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการต้นทุนและวางแผนธุรกิจด้วย นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยี Augmented reality หรือ Virtual reality มาใช้จะช่วยสร้าง Immersive experience กับความประทับใจแก่ผู้โดยสาร เช่น ระบบความบันเทิงสำหรับผู้โดยสาร

สนามบินยกระดับเป็น Smart airport

สนามบินหลายแห่งทั่วโลกได้พัฒนาไปสู่ Smart airport ด้วยการใช้เทคโนโลยีอย่าง IoT ระบบอัตโนมัติต่าง ๆ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการปริมาณจราจรของผู้โดยสาร (Traffic flow) ภายใต้ปริมาณพนักงานที่จำกัด และลดความแออัดของสนามบิน อีกทั้ง ช่วยลดการสัมผัสเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อจากโรคติดต่อ เช่น ระบบเช็คอินและต้อปกระเป๋อัตโนมัติ ระบบไบโอเมทริกซ์ และตรวจคนเข้าเมือง

ภัยต่อธุรกิจ : 3 กลยุทธ์สำคัญสำหรับธุรกิจโรงแรมในการฟื้นตัวจากวิกฤต COVID-19

การกระจายความเสี่ยงและหาช่องทางเพิ่มรายได้

โดยลดการพึ่งพารายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แล้วพิจารณานักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่เพิ่มเติม รวมถึงการเพิ่มรายได้จากการใช้ประโยชน์สูงสุดของพื้นที่และปรับเปลี่ยนบริการที่เป็นรายได้เสริมให้เป็นธุรกิจหลัก เช่น

- การใช้พื้นที่ในการจัดงานตามเทศกาล, การแสดงโชว์ รวมถึงงานที่ร่วมมือกับท้องถิ่น
- สร้างรายได้จากจุดขายอื่น ไม่ว่าจะเป็นการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์สปา หรือเปิดบริการ Laundry

การสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยว

การยกระดับการให้บริการที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มวัยที่มีความต้องการที่แตกต่าง และรองรับเทรนด์ท่องเที่ยวแบบใหม่ เช่น

- การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้มากขึ้น เช่น การควบคุมระบบไฟฟ้าและสภาพอากาศในห้องพักแบบอัตโนมัติ
- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน

การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ

การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจเป็นอีกกลยุทธ์ในการสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าทางธุรกิจ

- การร่วมมือกับธุรกิจด้านสุขภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical tourism)
- การร่วมมือกับผู้พัฒนาแอปพลิเคชันด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้ลูกค้าได้เข้าถึงบริการได้ง่ายยิ่งขึ้น

ภัยต่อธุรกิจ : 3 กลยุทธ์สำคัญสำหรับธุรกิจการบินในการฟื้นตัวจากวิกฤต COVID-19

การปรับตัวเพื่อตอบสนอง พฤติกรรมผู้โดยสารที่เปลี่ยนแปลงไป

สายการบินควรเร่งปรับตัวตามพฤติกรรมผู้โดยสารที่เปลี่ยนไปจาก COVID-19 และกลุ่มผู้เดินทางใหม่

- ความกังวลต่อการติดเชื้อ COVID-19 ส่งผลให้ควรเร่งพัฒนาการเดินทางแบบไร้สัมผัส (Touchless customer experience) เช่น การเช็คอินอัตโนมัติ การตรวจสอบแบบไบโอเมตริก และบัตรโดยสารอัตโนมัติ เป็นต้น
- การเดินทางเพื่อท่องเที่ยวที่ฟื้นตัวเร็วกว่าการเดินทางเพื่อธุรกิจ ประกอบกับเทรนด์ Workation ส่งผลให้ควรปรับรูปแบบการบริการและโครงสร้างราคาให้เหมาะกับผู้ใช้โดยสารกลุ่มนี้ที่มีความอ่อนไหวด้านราคา
- การนำเสนอ Personalized experience เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้โดยสารพร้อมทั้งช่วยเพิ่มรายได้แก่สายการบินจากการขายบริการเสริม
- ความไม่แน่นอนจากปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทำให้สายการบินอาจจัดโปรโมชั่นพิเศษในการขายตั๋วโดยสารที่มีความยืดหยุ่นและดึงดูดมากยิ่งขึ้น

การมุ่งเน้นพัฒนาประสิทธิภาพ ในการดำเนินการและลดต้นทุน

ท่ามกลางปัญหาและความเสี่ยงหลายประเด็นทั้ง สงคราม เงินเฟ้อ ราคาน้ำมัน อัตราแลกเปลี่ยน ทำให้สายการบินต้องเน้นการดำเนินการมากยิ่งขึ้น เช่น

- การบริหารจัดการปริมาณเที่ยวบินและฝูงบินให้เหมาะสมกับสภาพตลาด พร้อมทั้งเร่งจองสล็อตการบินที่ว่างจากในช่วง COVID-19 กับเลือกให้บริการในเส้นทางบินที่ต่อยอดจากจุดแข็งของสายการบิน ซึ่งจะช่วยให้มีอัตราบรรทุก (Load factor) สูงในทุกเที่ยวบินและช่วยลดการขาดทุน
- การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การพัฒนาฐานข้อมูลรวมของแต่ละผู้เล่นในด้านการบิน ได้แก่ สายการบิน สนามบิน วิทยุจราจร นักบิน พร้อมทั้งใช้ AI ในการพยากรณ์ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตดังเช่นเที่ยวบินล่าช้าเพื่อที่จะแก้ไขทันที หรือ การใช้ Predictive maintenance บริหารจัดการเครื่องบิน
- การใช้เครื่องบินรุ่นใหม่ที่มีประหยัดน้ำมันและบินได้ระยะทางไกลมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้เครื่องบินลำตัวแคบในเส้นทาง Point-to-point ซึ่งจะเหมาะสมกับความต้องการเดินทางปัจจุบันที่ค่อนข้างต่ำและไม่แน่นอนสูง เพราะคุ้มค่ากว่า

Insud De-carbonisation และการสร้างความยั่งยืน

เพื่อสนับสนุนเป้าหมายของอุตสาหกรรมในการเป็น Net zero ภายในปี 2050 และตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้โดยสารในปัจจุบันที่รักษ์สิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง จากข้อมูลของ McKinsey พบว่าผู้โดยสารยินดีจ่ายค่าโดยสารเพิ่มขึ้นในเที่ยวบินที่ Carbon neutral โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะ Gen Z ทั้งนี้สายการบินอาจเริ่มจากการใช้น้ำมัน SAF ดังเช่น Singapore airline ที่ได้เริ่มใช้แล้วตั้งแต่ ก.ค. 2022 จากนั้นในอนาคตอาจเริ่มเปลี่ยนมาใช้เครื่องบินที่มีเทคโนโลยีใหม่ที่ลดการปล่อย CO₂

SCBEIC | ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

■ WEBSITE

www.scbeic.com

up-to-date with email notification

■ LINE OFFICIAL ACCOUNT

Find us at : **@scbeic**

■ CONTACT US

E-mail: **eic@scb.co.th**

INSIGHTFUL ECONOMIC AND BUSINESS
INTELLIGENCE FOR EFFECTIVE DECISION MAKING

SCB | EIC